

Na temelju članka 100. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, broj 76/07), Suglasnosti Upravnog odjela za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županija i članka 27. Statuta grada Trilja („Službeni glasnik grada Trilja“ broj 06/01 i 01/06), Gradsko vijeće na 20. sjednici, održanoj 30. listopada 2008. godine, donijelo je

ODLUKU O DONOŠENJU **Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Trilja**

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Donose se Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Trilja (u nastavku teksta: Izmjene i dopune), što ih je izradila tvrtka URBOS doo Split – Biro za prostorno planiranje, urbanizam i zaštitu okoliša uz suradnju nadležnih službi Grada Trilja.

Izmjenama i dopunama se, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07), Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije utvrđuje temeljna organizacija prostora, zaštita prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjena površina s prijedlogom uvjeta i mjera njihovog uređivanja.

Izmjene i dopune sadrže uvjete i smjernice za uređivanje i zaštitu prostora, mjere za unapređivanje i zaštitu okoliša, područja s posebnim i drugim istaknutim obilježjima, te granice građevinskih područja naselja.

Izmjenama i dopunama utvrđene su granice područja za koja se izrađuju urbanistički planovi uređenja i smjernice za uređivanje prostora izvan građevinskog područja.

Članak 2.

Izmjene i dopune donose se za administrativni obuhvat jedinice lokalne samouprave, Grada Trilja, površine 270,15 km², a čini ga 25 naselja: Bisko, Budimir, Čačvina, Čaporice, Gardun, Grab, Jabuka, Kamensko, Košute, Krivodol, Ljut, Nova Sela, Podi, Rože, Strizirep, Tijarica, Trilj, Ugljane, Vedrine, Velić, Vinine, Vojnić, Voštane, Vrabač i Vrpolje.

Članak 3.

Izmjene i dopune sadržane u elaboratu «Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Trilja» sastoje se od:

Knjiga I

A Tekstualni dio:

Odredbe za provođenje

B Grafički dio:

0.	Predmet Izmjena i dopuna	1:25.000
1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2.	PROMET I INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE:	
2.1	Promet: Cestovni promet, Željeznički promet	1:25.000
2.3	Energetski sustav	1:25.000
3.	UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROTORA	
3.1	Područja posebnih uvjeta korištenja	1:25.000
3.2.	Područja posebnih ograničenja u korištenju	1:25.000
3.3.	Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite	1:25.000

C Obvezni prilozi Prostornog plana:

- a) Obrazloženje prostornog plana;
- b) Izvod iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja koji se odnosi na područje obuhvata prostornog plana;
- c) Stručne podloge na kojima se temelje prostorno planska rješenja;
- d) Strateška studija utjecaja na okoliš, kada je to propisano posebnim propisima
- e) Popis sektorskih dokumenata i propisa koje je bilo potrebno poštivati u njegovoj izradi te sažetak dijelova tih dokumenata, koji se odnose na sadržaj prostornog plana;
- f) Zahtjevi i mišljenja iz članka 79. i članka 94. ovog Zakona;
- g) Izvješća o prethodnoj i javnoj raspravi
- h) Evidencija postupka izrade i donošenja prostornog plana
- i) Sažetak za javnost

Knjiga II

4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

1:5.000

Knjiga III

Plan urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Kartografski prikazi grafičkog dijela elaborata Izmjene i dopune (osim kartografskog prikaza 0. Granice, 2.2 Pošta i telekomunikacije i 2.4 Vodnogospodarski sustav) zamjenjuju kartografske prikaze Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Grada Trilja ("Službeni glasnik Grada Trilja", broj 1/05.).

Članak 4.

U Odluci o donošenju Prostornog plana uređenja Grada Trilja ("Službeni glasnik Grada Trilja", broj 1/05.) članak 2. se briše i mijenja se novim člancima od 5. do 157. koji glase:

Članak 5.

Izmjene i dopune iz članka 3, ovjerene pečatom Gradskog Vijeća Grada Trilja i potpisom predsjednika Gradskog Vijeća Grada Trilja, sastavni je dio ovih Odredbi.

Članak 6.

Provedba Izmjena i dopuna temelji se na odredbama za provođenje ove Odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Izmjena i dopuna, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

Odredbe Izmjena i dopuna neposredno se primjenjuju:

- za gradnju novih građevina, rekonstrukciju ili zamjenu postojećih građevina na područjima u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja mješovite, proizvodne, poslovne, te ugostiteljsko-turističke namjene prema uvjetima određenim ovim odredbama a prije donošenja propisanih urbanističkih planova;
- za gradnju prometnica i prometnih građevina, komunalne i druge infrastrukture;
- za rekonstrukciju postojećih građevina.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

Članak 7.

Pristup utvrđivanju namjene površina uvažava:

- pripadnost područja Grada Trilja specifičnom funkcionalnom i fizionomskom području sliva rijeke Cetine kao temeljnog resursa za vodoopskrbu šireg područja dalmatinske obale i otoka.
- potrebu očuvanja i unapređenja kvalitete vodnih resursa
- izuzetno vrijedne kulturno-povijesne znamenitosti i arheološke zone (Gardun)
- pripadnost pograničnom području u s tim u vezi potrebu za osiguranjem površina za suvremenu pograničnu ekonomiju (trgovine, servise, skladišta, veleprodaje i sl.)
- mjesto i ulogu naselja Trilj u županijskoj hijerarhiji kao malog razvojnog središta
- zatečeno stanje izgrađenosti vodoprivrednih objekata (obrambenih nasipa i utvrda sustava navodnjavanja i sl.)
- zatečeno stanje izgrađenosti naselja i komunalne infrastrukture, te potrebu njihove izgradnje, sanacije i dogradnje
- hidrogeološke karakteristike područja i potrebu zaštite izvorišta Grab kao potencijalnog izvorišta za vodoopskrbu šireg područja
- potrebu širenja naselja uvažavajući tradicionalni način gradnje na velikim parcelama (obiteljska gospodarstva)

Članak 8.

Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na:

I Razvoj i uređenje površina naselja

- izgrađeni dio građevinskog područja naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje) – žuta;
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje) – svijetlo žuta;

gospodarska namjena:

- proizvodna namjena: I1 – pretežito industrijska, I2 - pretežito zanatska, I3 – farme (izgrađene) (ljubičasta);
- poslovna namjena: K1- pretežito uslužna, K2 - pretežito trgovačka, K3 – komunalno-servisna (narančasta);

športsko-rekreacijska namjena (tamno zelena):

- šport (R2);
- rekreacija (R3);

groblje.

II Razvoj i uređenje površina izvan naselja

gospodarska namjena:

- proizvodna namjena: I1 - pretežito industrijska, I2 - pretežito zanatska, I3 – farme (izgrađene) (ljubičasta)
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E)
- poslovna namjena: K1 - pretežito uslužna, K2 - pretežito trgovačka, K3 – pretežito komunalno-servisna (narančasta)
- ugostiteljsko-turistička namjena: T1 – hoteli; T2 – turističko naselje (crvena);

športsko-rekreacijska namjena (tamno zelena):

- golf (R1);
- šport (R2);
- rekreacija (R3);

površine infrastrukturnih sustava (IS);

groblje (simbol).

Ostale negradive površine

poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene:

- osobito vrijedno obradivo tlo (crveno-smeđa)
- vrijedno obradivo tlo (oker)
- ostala obradiva tla (žuto-zelena)

šumske površine:

- zaštitna šuma (svijetlo zelena);
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište - bijela;

ostale površine:

- vodne površine (rijeka Cetina s pritocima) - plava

Promet

(mreža i objekti za razvoj cestovnog prometa).

U cilju osiguranja funkcioniranja namjene površina, osigurane su površine za gradnju i rekonstrukciju cestovnih građevina.

Korištenje i namjena površina iz stavka 1. ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Izmjena i dopuna, kartografski prikaz broj 1. *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:25.000.

Članak 9.

Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene dijeli se na:

- osobito vrijedno obradivo tlo što obuhvaća najvrijednije komplekse polja – Sinjsko polje;
- vrijedno obradivo tlo što obuhvaća komplekse polja, vinograda, vrtova i voćnjaka u blizini naselja;
- ostalo obradivo tlo što obuhvaća neobrađene livade i oranice udaljenije od naselja i lošije kakvoće tla.

Članak 10.

Prostornim planom utvrđena su područja pod **šumskim zemljištem** i to:

- zaštitne šume

Zaštitne šume služe prvenstveno kao zaštita zemljišta, vodnih tokova, erozivnih područja, naselja, gospodarskih i drugih objekata i druge imovine.

Šume na ovom području trebaju zadovoljiti slijedećim zadacima:

- da stabiliziraju tlo protiv erozivnih faktora prirode (bujične vododerine i nagnuti tereni)
- da doprinesu poboljšanju proizvodnje u poljoprivredi i stočarstvu
- da doprinesu poboljšanju vodnog režima i reguliranju normalnog protoka vode u korist hidroelektrana
- da podignu estetsku vrijednost krajolika u prilog razvitku turizma i rekreacije

Erozijska područja, slivna područja bujica i područja oko bujica potrebno je pošumljavati u cilju zaštite tla od klizanja.

Članak 11.

Detaljnije razgraničavanje prostora Grada Trilja prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Izmjenama i dopunama na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25.000 i 1:5.000, određuje se urbanističkim planovima uređenja i provedbenim dokumentima u skladu sa Zakonom i ovim Izmjenama i dopunama.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 12.

Građevine od važnosti za Državu određene posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije na području Grada Trilja su:

Državne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

- a) Cestovne građevine:
 - autocesta
brza cesta (trasa nove obilaznice Trilja, trasa brze ceste prema BiH s prelaskom preko Cetine, nova trasa državne ceste iz pravca Sinja, preko Vojnića s prelaskom preko Cetine),
 - ostale državne ceste
 - D220 Čvor Bisko(A1) – Čaporice (D60) - Trilj -GP Kamensko gr.R BiH
 - D 60 Brnaze (D1) – Trilj - Cista Provo – Imotski - GP Vinjani Gornji gr.R BiH;
- b) Međunarodni cestovni prijelazi:
Stalni međunarodni granični cestovni prijelazi I kategorije (Kamensko);
- c) Energetske građevine:
 - Hidroelektrane:
 - Đale (snaga MW 40,8);
 - Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje napona 110 kV i višeg;
 - DV 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase 68,6 km)
 - DV 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase 28,9 km)
 - DV 110 kV HE Đale – Konjsko
 - DV 110 kV Kraljevac – Buško Blato;
- d) Vodne građevine:
 - retencije i akumulacije za obranu od poplava
 - desni i gornji lateralni kanal sinjskog polja;
- e) Građevine za melioracijsku odvodnju
 - melioracijski sustav Sinjskog polja uz uvažavanje kriterija biološke raznolikosti (glavni odvodni kanal Sinjskog polja, detaljna kanalska mreža, putna mreža s većim brojem mostova na kanalima, crpna stanica Trilj s ustavom i trafostanicom i crpna stanica Vedrine s ustavom i trafostanicom);
- f) Pastrvski ribnjaci:
 - Stara mlinica (Grab);
- g) Športsko-rekreacijska zona namijenjena golfu uz tok rijeke Cetine;
- h) Slobodne carinske zone
 - Trilj;
- i) Rudno blago:
 - Rudnici, tupinolomi, kamenolomi, sadrolomi, područja na kojima se vadi pijesak (pjeskokopi), šljunak (šljunčare);

- j) Građevine na zaštićenom području
- Zaštićeni dijelovi prirode;
- k) Građevine posebne namjene
- Postaja granične policije i prihvatnog centra.

Članak 13.

Građevine od važnosti za Županiju na području grada Trilja su:

- a) Županijske ceste
6082 Siverić (D33) - Vrlika - Ježević - Bajagić - Otok - Grab - D220
6124 D60- Vojnić Sinjski
6125 Voštane – D220
6148 Trilj (D60) – Bisko (D62)
6149 Trilj (D220)-Strmen Dolac - Ugljane (D60)
6150 Ugljane (D60) – Blato na Cetini (D 62)
6151 Ž6150- Nova Sela D62
6154 G.Tijarica – D39
6260 Dugopolje(D1) – D. Srijane – Blato na Cetini – Šestanovac (D39);
- b) Energetske građevine:
TS 35/10 kV – Trilj;
- c) Građevine za vodoopskrbu
- vodoopskrbni sustav Ruda;
- d) Građevine sustava odvodnje:
- sustav odvodnje grada Trilja.

Članak 14.

Prilikom utvrđivanja koridora, trasa brzih cesta i ostalih državnih cesta potrebno je:

- izbjegavati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona
- izbjegavati zauzimanje izgradnjom oskudnih poljoprivrednih površina u zaleđu (kraških polja)
- posebnu pozornost posvetiti problemu odvodnje oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode
- u sklopu izrade stručne podloge u jedinstvenom postupku sagledati i rješenje tj. trase pristupnih cesta, na kojim dionicama je posebno potrebno voditi računa o oblikovanju infrastrukturnih građevina (kontakt sa zaštićenim spomeničkim cjelinama, most preko Cetine i sl.).
- kod obilaznice Trilja na dionici uz naselje potrebno je oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđanje nogostupa odgovarajuće širine, javne rasvjete, oblikovanje podzida, cestovnih objekata, stepeništa i sl..

Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, osobito vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa.

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) je potrebno sanirati i ozelenjavati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno

izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

Trase planiranih cesta i uređenje kritične dionice trase postojećih državnih cesta određene su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 2.1. Promet: Cestovni promet, Željeznički promet u mjerilu 1:25000. Moguća su manja odstupanja od planiranih trasa cesta radi boljeg prilagođavanja trase ceste terenskim uvjetima. Lokacijska dozvola se utvrđuje na temelju stručne podloge za gradnju nove dionice ili rekonstrukcije postojeće dionice ceste.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 15.

Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji. Unutar građevinskog područja naselja planirane su zone športsko-rekreacijskih namjena i postojeća groblja.

Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela, a ucrtana su grafičkom dijelu Izmjena i dopuna, kartografski prikaz broj 4. "Građevinska područja naselja" u mjerilu 1:5000.

Zone javnog zelenila i parkova trebaju se čuvati od bilo kakve izgradnje uz uređenje šetnica i odmorišta, te uz mogućnost postavljanja spomeničkih obilježja i skulptura.

Članak 16.

Formiranje građevne čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Na jednoj građevnoj čestici u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne i gospodarske, javne i društvene građevine te pored njih i pomoćne građevine koje čine stambenu i/ili gospodarsku cjelinu (kao što su spremišta, ljetne kuhinje, garaže i sl.).

Članak 17.

Zemljište za redovnu upotrebu izgrađene građevine za koju nije utvrđena građevna čestica čini pojas zemljišta oko građevine minimalne širine 1,0 m, odnosno maksimalne širine $H/2$ visine građevine (H = visina građevine mjereno od konačno zaravnog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti viša od 1,2m).

U zemljište za redovnu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javne prometne površine.

Članak 18.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca uz javne prometnice iznosi 5,0 m.

Udaljenost iz stavka 1. ovog članka u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja može biti i manja, posebno u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti, na način da se građevni pravac interpolirane građevine uskladi sa građevnim pravcem građevine koji je više udaljen od regulacijske linije.

Prilikom dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeći građevni pravac.

Članak 19.

U okućnicama građevnih čestica moguće je uređenje otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.).

Bazeni s pripadajućim pomoćnim prostorijama moraju biti udaljeni najmanje 1,0 m od granice građevne čestice.

Članak 20.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina a koje nemaju direktan pristup sa javne površine tretiraju se kao zelene površine.

Članak 21.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevne čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Visina potpornih zidova na građevnoj čestici ne smije prijeći 1,5 m. Ukoliko je potrebna veća visina potpornog zida, tada se on rješava kaskadno, sa visinom svake kaskade do 1,5 m i međusobnim odmakom od 1 m kojeg treba ozeleniti.

Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja. Ograde se mogu izvoditi do visine 1,5 m, a u zaštićenim cjelinama sukladno tradicionalnom načinu građenja (dvorovi). Mogu biti izvedene od kamena, betona (žbukani), metala i punog zelenila (živica) ili u njihovoj kombinaciji. Ograde više od 1,0 m ne mogu se izvoditi do pune visine isključivo kao kameni ili žbukani ogradni zid, već ih je potrebno izraditi u kombinaciji s metalnom ogradom ili živicom. Nisu dozvoljene montažne ograde od armiranog (prefabriciranog) betona.

Ukoliko se ograda izvodi na međi građevne čestice na kojoj je izveden (ili planiran) potporni zid tada visina potpornog zida može biti maksimalno 2,5 m, a ogradu izvesti u kombinaciji metala sa živicom.

Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti uređeno kao zelena površina.

Između ceste (ulice) i kuće preporuča se uređenje predvrtova.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Članak 22.

Građevine mogu imati podrum i suteren.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevinske čestice od one koja je određena za nadzemni dio građevine, odnosno i na samoj granici građevne čestice. U tom slučaju površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, zelene ograde i sl.).

Građevine mogu imati više podrumskih etaža.

Članak 23.

Građevine se mogu graditi s kosim ili ravnim krovom. Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib iznosi 20° a maksimalni nagib 35° .

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Pokrov mora biti kupa kanalice, mediteran ili kamena ploča.

Građevine u proizvodnoj zoni (hale i sl.) mogu se izvoditi s krovovima manjeg nagiba od odredbe iz stavka 1. ovog članka, a pokrov može biti i od salonitnih ili metalnih ploča i sl.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu zauzeti najviše 1/3 ukupne površine krovnih ploha.

Članak 24.

Ako se izvodi istak vijenca krova građevine onda je on armiranobetonski ili kameni s uklesanim žlijebom na kamenim konzolama ukupno s istakom od 30 cm od ravnine pročeljih zidova građevine. Vijenac je moguće izvesti i kao prepust crijepa.

Horizontalni i vertikalni gabarit građevine, oblikovanje fasada i krovništa te upotrebljeni građevinski materijal, trebaju biti u skladu s krajolikom i načinom građenja na ovom području.

U starim dijelovima naselja s vrijednim arhitektonskim objektima i sklopovima obvezno je korištenje građevinskih materijala karakterističnih za tu sredinu.

Građevine koje se grade kao dvojne ili u nizu moraju s građevinom uz koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 25.

Stambene građevine mogu se graditi i kao montažne građevine tipske proizvodnje koje zadovoljavaju uvjete propisane ovim odredbama, osim u dijelovima naselja ili sklopovima koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Na građevnoj čestici stambene građevine može se planirati i gradnja manje montažne građevine u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti (kiosk).

Maksimalna visina građevina iz stavka 2 ovog čl. iznosi 3,0 m.

Udaljenost kioska od ruba javno prometne površine ne može biti manja od 2,0 m.

Na građevnoj čestici na kojoj je smještena stambena građevina može se smjestiti i pomoćna građevina poslovne namjene samo ukoliko su zadovoljeni uvjeti o građevinskoj (brutto) površini građevine i koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Kiosci i pokretne građevine na javnim površinama razmještaju se prema Planu rasporeda postavljanja montažnih građevina Grada Trilja.

Članak 26.

Na građevnim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Članak 27.

Građevine na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku, uz očuvanje javnog vodnog dobra.

Zabranjuje se podizanje ograda i potpornih zidova, odnosno izvođenje drugih radova koji bi mogli smanjiti propusnu moć korita, onemogućiti čišćenje i održavanje ili ga ugroziti na neki drugi način. Za bilo kakve intervencije ili zahvate na i u blizini čestica «javnog dobra vode» koje mogu poremetiti vodni režim, mora se dobiti suglasnost nadležnog tijela.

Članak 28.

U građevinskom području naselja mogu se graditi niske, srednje i višestambene građevine.

Niska građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene ili stambeno poslovne namjene** ukupne građevinske (brutto) površine od najmanje 50 m² do najviše 400 m² i i maksimalne katnosti Po+(S)P+1+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, kat i potkrovlje), odnosno maksimalne visine 8,7 m, te ne više od tri stambene jedinice. Na građevnoj čestici, uz nisku građevinu mogu se graditi i pomoćne građevine.

Srednja građevina je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene sa najviše pet stambenih jedinica i najveće ukupne građevinske (bruto) površine 800 m². Mogu se graditi do maksimalne katnosti Po+(S)P+2+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, dva kata i potkrovlje), odnosno do maksimalne visine 11,7 m.

Višestambena građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene namjene** koja unutar svojih gabarita ima šest i više stambenih jedinica **ili stambeno poslovne namjene** koja unutar svojih gabarita ima više od pet stambenih jedinica (primarna namjena) i najmanje jedan poslovni prostor na bilo kojoj etaži (sekundarna namjena). Mogu se graditi do maksimalne katnosti Po+(S)P+3+Pk (podrum, suteren ili prizemlje, tri kata i potkrovlje), odnosno do maksimalne visine 14,7 m.

Članak 29.

U slučaju kada se neposredno primjenjuju ove odredbe veličina građevne čestice, koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za gradnju ili rekonstrukciju niske i srednje građevine određuju se prema načinu izgradnje kako slijedi:

NAČIN IZGRADNJE		GRAĐEVNA ČESTICA ZA GRADNJU NISKE, SREDNJE I VIŠESTAMBENE GRAĐEVINE		
		Najmanja površina (m ²)	Minimalna širina (m)	Maksimalni koeficijent izgrađenosti k_{ig}
PRETEŽITO IZGRAĐENI DIO NASELJA				
Niska građevina	samostojeće građevine	300		0,4
	dvojne građevine	250		0,4
	građevine u nizu	200		0,5
Srednja građevina	samostojeće građevine	400		0,4
	dvojne građevine	350		0,4
Višestambena građevina	samostojeće građevine	500		0,4
	dvojne građevine	400		0,45
	građevine u nizu	300		0,5
PRETEŽITO NEIZGRAĐENI DIO NASELJA				
Niska građevina	samostojeće građevine	400	16,0	0,3
	dvojne građevine	300	13,0	0,35
	građevine u nizu	200	10,0	0,45
Srednja građevina	samostojeće građevine	600	16,0	0,3
	dvojne građevine	400	13,0	0,3
Višestambena građevina	samostojeće građevine	800	16,0	0,3
	dvojne građevine	600	13,0	0,35
	građevine u nizu	350	10,0	0,45

Maksimalni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi:

- 1,0 za gradnju niske građevine,
- 1,2 za gradnju srednje građevine,
- 1,4 za gradnju višestambenih građevina.

Članak 30.

U građevinskom području naselja niske građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe, srednje građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 4,0m od susjedne međe, a višestambene građevine na udaljenosti od najmanje H/2 od susjedne međe (H=visina građevine od najniže točke konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata).

Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja, udaljenost iz prethodnog stavka za niske i srednje građevine može biti i manja ali ne manja od 1,0 m, a za višestambene ne manja od 4,00m, pod uvjetom da se na toj strani ne izvode otvori, odnosno može se zadržati postojeća građevinska linija za postojeće građevine.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice susjedne građevne čestice i završne građevine građevina u nizu ili dvojnih građevina sa svoje tri slobodne strane.

Članak 31.

Iznimno, moguća je rekonstrukcija ili zamjena postojećih građevina u postojećem gabaritu iako nije zadovoljen uvjet udaljenosti od granice građevnih čestica.

Najmanja moguća građevna čestica može sačinjavati i samu osnovu stare građevine.

Članak 32.

Na građevnoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno poslovna građevina i **pomoćne građevine** kao garaže, spremišta, ljetne kuhinje, radne prostorije, bazeni i sl., koje funkcionalno služe stambenoj građevini i zajedno predstavljaju jednu stambeno-gospodarsku cjelinu.

Pomoćne građevine mogu se graditi:

- u gabaritu osnovne građevine;
- kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine mogu imati najveću katnost Po+P+K (podrum, prizemlje i kosi krov), odnosno maksimalne visine 4,0 m mjereno od najniže točke konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 1,0 m od granice građevne čestice i ne mogu se postavljati između glavne građevine i javno prometne površine.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi.

Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste.

Na kosim terenima kod izvedbe garaže na građevnoj čestici koja je na nižoj koti od prometnice, prostor ispod garaže (u nasipu) može se koristiti kao pomoćni prostor (spremišta i sl.). U tom slučaju dopuštena je maksimalna visina pomoćnog prostora 3,0 m.

Površina pomoćne građevine uračunava se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Izuzetno, ukoliko se uz niske i srednje građevine grade sušare, njihova maksimalna visina može iznositi 5,0 m.

Sakupljanje otpadnih voda, dok se ne izgradi sustav odvodnje, vršit će se putem nepropusnih septičkih jama koje se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne građevinske čestice i izvan zaštitnog pojasa prometnica.

Članak 33.

Na građevnoj čestici uz pojedinačne stambene građevine, u seoskim naseljima mogu se graditi i gospodarske građevine za osobne potrebe (pčelinjaci, kokošinjci, staje, sušare i sl.) uz ispunjavanje sanitarno tehničkih i drugih uvjeta reguliranih posebnim propisima uz zadovoljavanje slijedećih kapaciteta i udaljenosti:

Kapacitet gospodarske građevine za osobne potrebe				Udaljenost od susjedne građevne čestice
Goveda i konji	Krmače	Ovce i koze	Perad	
6-19	6-19	15-50	50-500	20 m

Gospodarske građevine za osobne potrebe kapaciteta manjih od navedenih u prethodnom stavku, moraju biti udaljene najmanje 10,0 m od granice susjedne građevne čestice i 20,0 m od susjedne građevine.

Visina gospodarskih građevina ne može biti veća od visine prizemlja. Izuzetno, sušara može biti prizemlje + potkrovlje, maksimalne visine 5,0 m.

Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevne čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Gnojišta moraju biti udaljena najmanje 50,0 m od susjedne čestice.

Farme kopitara i papkara veće od 10 uvjetnih grla te peradi i kunića veće od 5 uvjetnih grla moraju udovoljavati i posebno propisanim veterinarsko zdravstvenim i zoohigijenskim uvjetima, ukoliko posebnim propisima nije potreban postupak provođenja procjene utjecaja na okliš.

Gospodarske građevine za osobne potrebe ne mogu se graditi u dijelovima naselja koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Članak 34.

Kada se na građevnoj čestici uz pojedinačne stambene građevine grade i gospodarske građevine za vlastite potrebe minimalna veličina građevne čestice iznosi 1.500 m², a maksimalna izgrađenost iznosi 0,4.

2.3. Gradnja izvan granica građevinskog područja

Članak 35.

Građevine, što se u skladu sa Zakonom mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, korištenje drugih objekata te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika. Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritarno, a dijelom i isključivo, poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava te očuvanja seoskih i poljoprivrednih krajobraza. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajobraza te stručna osnove i upute nadležnih resora poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavu učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

Građevine koje se mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja su:

1. građevine u funkciji obavljanja gospodarskih djelatnosti:
 - a) farme – gospodarsko – stambeni sklopovi;
 - b) gospodarske građevine za uzgoj stoke i peradi – tovilišta
 - c) ostale poljoprivredne gospodarske građevine (vinski podrum, vinarije, sirane, pršutane, mješaonice stočne hrane, pčelinjaci, ribnjaci, staklenici, plastenici, spremišta za alat i dr.).

2. stambene i gospodarske građevine u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i turizma
3. zdravstvene građevine
4. lovački dom, građevine za konjički sport, pješačke i biciklističke staze;
5. vidikovci
6. groblja
7. građevine – mreža i objekti prometne, energetske i komunalne infrastrukture
8. građevine posebne namjene.

Građenjem građevina izvan građevinskog područja ne mogu se formirati naselja i ulice te se ne mogu graditi neposredno uz vodotoke, uz državnu i županijsku cestu.

Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kakvoća i cjelovitost poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju,
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici,
- osigura što veća površina građevne čestice, a što manja površina građevnih cjelina, osigura infrastruktura, te sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

Članak 36.

Kriteriji građenja izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene, a određene su jednom parcelom. Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevina i zahvata u prostoru su:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, lovna, planinarska, stočarska)
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetske sustav (plinski spremnik, električni agregat ili drugo)
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

Članak 37.

Gospodarske građevine – farme (mjesto na kojem životinje borave i /ili se uzgajaju ili drže) čine građevinu ili grupe građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem koje se mogu graditi na zemljištu najmanje površine 2.000 m². Površina zemljišta za farmu mora biti dostatna i odgovarati kapacitetu, broju i veličini sagrađenih objekata, da bi se osigurala njihova funkcionalna povezanost i dovoljna međusobna udaljenost. Gospodarska građevina - farma može zauzeti najviše 30% od pripadajućeg zemljišta.

Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje,
- stočarske proizvodnje,
- prerade stočarskih i biljnih proizvoda proizvedenih na farmi,
- prodaje i prezentacije proizvedenih poljoprivrednih proizvoda,
- edukacije u svrhu unapređenja poljoprivredne proizvodnje.

Za potrebe obavljanja ove djelatnosti može se izgraditi samo jedna stambena građevina. Stambene građevine zasebno, ne mogu se izgrađivati. Stambena građevina se gradi prema uvjetima za nisku stambenu građevinu.

Gospodarske građevine iz stavka 2. ovog članka mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 50 m od građevinskog područja naselja, osim za gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje.

Najmanja udaljenost gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje je:

- od građevinskog područja 100 m,
- od javnog puta i od javnog vodovoda 30 m,
- od državne ceste 50 m,

ili prema posebnim sanitarnim uvjetima kod ishođenja lokacijske dozvole.

Najveća visina građevine iz stavka 1. ovog članka može iznositi 8,0 m.

Površina i raspored gospodarskih građevina na farmi utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

Oblikovanje građevina na farmi mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine
- krov dvostrešan nagiba do 30°
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati.

Članak 38.

Za gradnju farmi potrebna je izrada tehničko-tehnološkog rješenja sa prikazom mjera zaštite okoliša, ukoliko prema posebnim propisima nije potrebno provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš.

Lokacijska dozvola za izgradnju poljodjelskih gospodarskih građevina utvrdit će se na temelju idejnog rješenja i pribavljenih suglasnosti i mišljenja nadležnih institucija.

U lokacijskoj dozvoli za farme odredit će se uvjeti za:

- veličinu i način gradnje objekata s pratećim prostorima
- način i režim korištenja objekata
- prilaz parceli
- opskrbu vodom i električnom energijom
- rješenje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, te odlaganje krutog otpada
- osiguranje zbrinjavanja lešina, kao i provedbu dezinfekcije,dezinsekcije i deratizacije farme
- sanitarno zaštitnu zonu, sadnju drveća i zelenila
- mjere zaštite čovjekova okoliša i sl.

Veličina objekta iz stavka 1. ove točke odredit će se prema vrsti i kategoriji životinje, njezinim fiziološkim i etološkim potrebama i načinu korištenja objekta uz najveću izgrađenost parcele od 10%.

Članak 39.

Pošto će stočarska proizvodnja biti jedna od važnijih grana gospodarstva nužno je državnim mjerama i akcijama poticati razvoj stočarstva kod većine gospodarstava, kako kod onih koja drže manji broj stoke tako i kod onih koja će podizati određeni tip farme: govedarske, kozarske, peradarske ili svinjogojske.

Broj pojedinih vrsta stoke kod usmjerenih gospodarstava zavisen je od raspoloživih površina za proizvodnju hrane, smještajnih kapaciteta, raspoloživoj radnoj snazi, sustavu držanja i sl.

Kod specijaliziranih gospodarstava se preporuča se minimalno:

- u govedarstvu; 10-20 muznih krava te tov junadi do 300 kg ž.m.
- u ovčarstvu 100-120 rasplodnih ovaca
- u kozarstvu kod plemenitih pasmina 60-80 grla, a kod križanaca 100-120 grla
- u svinjogojstvu 5-20 rasplodnih grla, a kod tova 50-200 tovljenika po turnusu

- u peradarstvu za proizvodnju konzumnih jaja 1000-3000 nesilica i u tovu 500-2000 brojlera po turnusu
- kod pčelarstva, više od 50 pčelinjih zajednica.

Članak 40.

Kod rekonstrukcije, adaptacije ili proširenja postojećih farmi nastojati stvoriti uvjete koji udovoljavaju pojedinoj vrsti i kategoriji životinja, a kod izgradnje novih objekata držati se ovih osnovnih parametara:

- objekte graditi na uzvišenom i ocjeditom terenu i s niskom razinom podzemnih voda
- udaljiti ih od otvorenih vodotoka i izvorišta
- provoditi mjere zaštite podzemnih voda
- udaljiti ih od frekventnih prometnica najmanje 30 m, ali da su povezane sa lokalnim čvrstim putevima
- objekte graditi od odgovarajućeg građevinskog materijala s kosim krovom u pravilu na dvije vode
- u objektima za krave, svinje, izgraditi kanalizaciju i betonirani prostor za kruti gnoj i gnojovku
- kvadratura i kubatura prostorije treba udovoljiti zahtjevima životinja (prema vrsti, pasmini i
- sustav ventilacije - osvjetljenosti i temperature u objektu prilagoditi specifičnim zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija životinja uz obaveznu alternativu za slučajeve kvara sustava
- temelje objekta podići iznad razine terena i izolirati
- poželjno je osigurati prostor za komunikaciju oko objekta
- prozore postaviti s jedne i druge poduže strane objekta pod serklaž s otvaranjem prema unutra i prema plafonu, posebno kod objekata za ovce i krave ako su smještene u 2 reda
- pročelje objekta postaviti suprotno od smjera dominantnog vjetra.

Članak 41.

Specifičnosti u zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija stoke daje se u slijedećim pregledu:

Goveda: Mliječne krave-prema sustavu držanja mliječnih krava omogućava se gradnja farmi s vezanim i slobodnim načinom držanja.

Vezani sustav je primjenjiv za manji broj grla, hranjenje kao i izgnojavanje je polumehanizirano, a mužnja se odvija na mjestu.

Slobodan način držanja – grla su slobodna, hranidba je mehanizirana, mužnja u izmuzištu, koje se nalazi na jednom djelu staje. Objekt treba imati električnu rasvjetu i po mogućnosti tekuću vodu ili hidrofor s instaliranim automatskim pojilicama (1 pojilica na dva grla), te odjeljenje za koncentrirana hranjiva i prostoriju za mlijeko s toplom vodom. Obično se u potkrovlju objekta smješta voluminozna hrana (sijeno, DTS). Objekti s više krava obvezatno trebaju imati krovnu ventilaciju. Treba se izgraditi jama za osoku te betonirati ograđeni prostor za kruti gnoj.

Ovce - koze: jednostavan objekt, bez posebnog unutarnjeg uređenja, podjela unutar objekta pomoću krmnih stolova, jasala i pregrada na odjeljke za pojedine dobne kategorije ovaca.

U objektima treba prozore visoko postaviti, posebno kod koza. Poželjno je imati ispušt ispred objekta i djelomično natkriven. Kada je u objektu više grla predvidjeti krovnu ventilaciju. Objekti za ovce i koze mogu se graditi u sklopu gospodarskog dvorišta.

Svinje za reprodukciju(nazimice, krmače, nerastovi) : objekt treba solidno izgraditi, unutarnju stranu ožbukati i okrečiti, te izolirati radi uštede na grijanju. Poželjan je rešetkasti pod. Obvezatna je jama osočara i to nepropusna. Njena veličina uvjetovan je brojem rasplodnih krmača i brojem pražnjenja u tijeku godine, a računa se oko 0,5 m³ osoke po odgojenom prasetu.

Preporuča se osigurati minimalno 1,64 m² podne površine po nazimici, 2,25m² za krmače i 6m² za nerastove.

Svinje za tov: tovilišta mogu biti zasebne farme ili dijelovi zajedničkih objekata u kojima se finalizira svinjogojska proizvodnja. U tovilištu osigurati prostor za pred tov (25-60 kg) i tov svinja (60-kraja tova) sa osiguranom podnom površinom od 0,5m² za pred tov i 0,7 m² za kraj tova. Svinje su potencijalno najveći zagađivači okoline i zato je obvezna krovna ventilacija, ugraditi sifon u septičku jamu.

Perad: držanje malog broja do 350 koka nesilica ne zahtjeva specijalni tretman, a industrijski objekti (podni i kavezni uzgoj) zahtijevaju visoku tehničko tehnološku razinu koja diktira uvjete za izgradnju.

Ta proizvodnja uz pravilno instaliranu ventilaciju nije veliki zagađivač okoline.

Tov brojlera: objekti i farme za tov brojlera ovisne su o kapacitetu i načinu plasmana utovljenih brojlera i mogućnosti gradnje objekta zatvorenog tipa uz primjenu umjetnog svjetla i otvorenog tipa s prirodnim svjetlom s minimalno 15 pilića na m² podne površine. Ostale proizvodnje (kunići, krznaši) ne predstavljaju ekološki problem, a za ribnjake uvjetovati izgradnju izvan vodotoka i kaskadnim preljevom.

Članak 42.

Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 1000 m² omogućava se gradnja poljske kućice.

Poljoprivredno zemljište ne može se parcelirati na manje dijelove. Poljska kućica može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtne bruto površine do 20 m². Sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena.

Postojeće poljske kućice izgrađene na zemljištu manje površine od površine određene u stavku 1. ovog članka, ne mogu povećavati tlocrtnu površinu.

Poljska kućica mora biti građena na način da:

- bude smještena na najmanje plodnom, odnosno neplodnom dijelu poljodjelskog zemljišta;
- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju;
- visina građevine ne može biti viša od 2,80 m;
- krov mora biti dvostrešan, između 20° i 35° stupnjeva nagiba;
- pokrov treba izvesti na tradicijski način (kamenim pločama).

Poljske kućice ne mogu se graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (poljima). Poljske kućice ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu.

Članak 43.

Za udaljenosti stambenih i gospodarskih građevina i poljskih kućica od javno prometnih površina, susjednih parcela i građevina primjenjuju se odredbe propisane za izgradnju na površinama građevinskog područja naselja.

Članak 44.

Staklenici i plastenici se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu. Postavljaju se na udaljenosti od najmanje 3,0 m od međe.

Pčelinjaci se postavljaju u skladu s posebnim propisima tako da ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima i javnom prometu. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Članak 45.

Izvan granica građevinskog područja naselja moguća je gradnja stambenih i gospodarskih građevina u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i turizma.

Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora građenja. U funkciji obavljanja ovih djelatnosti može se graditi isključivo u sklopu površina na kojima se djelatnost obavlja, te sukladno namjeni prostora Prostornog plana.

Minimalna površina poljoprivrednog gospodarstva za gradnju građevina iz stavka 1. ovog članka iznosi 2.000 m². Građenje se ne može dozvoliti na prvoj kategoriji boniteta poljoprivrednog zemljišta.

Zemljište treba imati prilazni put, vodu za korištenje riješeno prema lokalnim prilikama (javni vodovod ili bunari) i električnu energiju.

Stambeni i gospodarski objekti u prostornom smislu moraju sačinjavati prostorno funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora.

Pod gospodarskim objektima smatraju se građevine za potrebe uzgoja, uskladištenja i prerade biljaka i biljnih proizvoda, tova i uzgoja stoke i ribe te tradicionalne prerade mliječnih, mesnih i ribljih proizvoda, proizvodnju, skladištenje i degustaciju vina, sira i suhomesnatih poljoprivrednih proizvoda te spremišta poljoprivredne opreme i mehanizacije.

Namjena i gabariti ovih objekata određuju se na osnovu vrste elaborirane moguće količine poljoprivredne proizvodnje u vlasničkim granicama prikazanog obuhvata i tehnološkog postupka prerade poljoprivrednih proizvoda.

Stambeni objekti u ovim cjelinama mogu biti maksimalne tlocrtne površine 200m² i katnosti Po+P+1 (podrum, prizemlje, jedan kat) odnosno maksimalne visine 8,0 m. Za potrebe obavljanja ove djelatnosti može se izgraditi samo jedan stambeni objekt.

Stambeni objekti se ne mogu graditi bez gospodarskih objekata. U stambenim objektima ovih cjelina mogu se obavljati usluge seoskog turizma i agroturizma.

Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom kao osnovnom djelatnošću.

Građevine iz stavka 1. ovog članka moraju se graditi izvan:

- zaštićenih spomeničkih cjelina i kulturnog krajobraza
- zaštićenih prirodnih predjela
- osobito vrijednog poljoprivrednog tla
- koridora prometnica.

Gospodarska građevina iz stavka 1. ovog članka u funkciji poljoprivredne proizvodnje (spremišta i obrada poljoprivrednih proizvoda) može se graditi kao dio sklopa sa stambenom građevinom ili kao zasebna građevina najveće tlocrtne bruto površine do 150 m² i najveće visine Po(S)+P+K (podrum ili suteran, prizemlje i krov), odnosno maksimalne visine 5,0 m.

Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom.

Članak 46.

Prostornim planom su određene su pozicije **vidikovaca** na istaknutim reljefnim pozicijama s atraktivnim pogledom (točke značajne za panoramske vrijednosti). Vidikovci se mogu opreмати kao uređena odmorišta bilo da se do njih pristupa kolnim ili uređenim pješačkim putem. Moguće je podignuti prizemnu građevinu do 50 m² bruto izgrađene površine, visine prizemlja za ugoditeljsku namjenu.

Pozicija vidikovaca prikazana je na kartografskom prikazu br. 3.2. „Uvjeti korištenja, i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju“, u mj. 1:25000.

Članak 47.

Planinarske i lovačke domove moguće je graditi maksimalne tlocrtne bruto površine do 100 m², maksimalne katnosti P (prizemlje), odnosno maksimalne visine 4,0 m.

Građevine iz stavka 3. ovog članka moguće je podizati samo na površinama pod zaštitnim šumama i ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskim zemljištem označenim u kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena površina“ u mj. 1:25000.

Građevine iz ovog članka treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

Članak 48.

Groblja se nalaze u sklopu naselja i izvan naselja. Groblja je moguće širiti prema posebnim propisima i lokalnim prilikama. Oko groblja je potrebno osigurati zelene tampone minimalne širine 10,0 m.

Postojeće groblje u naselju Trilj potrebno je urediti i konzervirati, ne graditi nove grobnice, uz obvezno osiguranje zelenog tampona prema okolnim građevinama čija će širina biti prilagođena prilikama na terenu.

Do groblja se mora osigurati kolna prometnica minimalne širine 5,0 m. U sklopu čestice groblja potrebno je osigurati parkiralište sukladno normativima propisanim ovim odredbama.

Osim grobnih mjesta unutar groblja mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

Odgovarajuće odobrenje za građenje za proširenje groblja manje od 20% je moguće na temelju ovog Plana a proširenje za više od 20% na temelju detaljnog plana uređenja.

Članak 49.

Građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne i dr.) grade se sukladno uvjetima propisanim u poglavlju 5. ove Odluke.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 50.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještavati:

- unutar površina naselja (mješovita namjena),
- u posebno razgraničenim zonama (u naselju i izvan naselja).

Članak 51.

Unutar **površina naselja (mješovita namjena)** određuje se uređenje prostora i gradnja građevina:

- proizvodne namjene – pretežito industrijske i zanatske namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš;
- poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servisne);
- ugostiteljsko-turističke namjene.

Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju (buka i sl.).

Najmanja veličina građevne čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m² osim za komunalne građevine.

Članak 52.

Za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji, pansioni i sl. građevine) unutar površina naselja (mješovita namjena) vrijede slijedeći parametri:

- visina građevine maksimalno 12,0 m, ukoliko tehnologija rada ne zahtijeva veću visinu;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2, ali ne manja od 3,0 m;
- površina građevne čestice ne može biti manja od 800 m², niti veća od 2.000 m²;
- maksimalna izgrađenost građevne čestice oznosi 0,4, a maksimalni koeficijent iskorištenosti može iznositi 1,0;
- najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- na građevnim česticama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara;
- građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85..

Članak 53.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 80 ležaja prema slijedećim uvjetima:

- visina građevine maksimalno 14,7 m;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2, ali ne manja od 3,0 m;
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m²;
- najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara;

- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85..

Najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,4, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1,5.

Gospodarske zone u posebno razgraničenim zonama u naselju i izvan naselja

Članak 54.

Gospodarske zone namijenjene su za:

- pretežito proizvodnu i zanatsku namjenu (I1,I2), pod čime se podrazumijeva mogućnost gradnje proizvodnih i prerađivačkih građevina, (proizvodnja i prerada vezana uz stočarstvo i poljoprivredu) zanatskih građevina, servisa i skladišta, veletrgovina i sl. kao osnovnih (više od 50% površine), poslovnih, trgovačkih i komunalno servisnih, ugostiteljsko–turističkih i rekreacijskih površina kao pratećih djelatnosti
- postojeće farme za držanje stoke uz prateće pogone (sušare, klaonice i sl.)- (I3), uz mogućnost smještaja pratećih ugostiteljskih i rekreacijskih sadržaja (restoran, jahanje i sl.)
- pretežito poslovnu namjenu (K1,K2,K3) u kojima se mogu graditi poslovne (poslovni hoteli i ostale poslovne građevine), trgovačke te komunalno servisne građevine kao osnovni sadržaji (više od 50%) površine, te prateći proizvodni (proizvodnja i prerada vezana uz stočarstvo i poljoprivredu) i servisno-skladišni sadržaji.
- ugostiteljsko turističke (T1,T2) u kojima se planira gradnja hotela i turističkih naselja s pratećim ugostiteljskim i rekreacijskim te poslovnim sadržajima.

Posebno razgraničene gospodarske zone u naselju su:

- Gospodarska zona Košute – Polje (I1, K2) – Košute,
- Proizvodno-zanatska zona Trilj (I1, I2) – Trilj,
- Postojeća farma Vrbice (I3) – Košute,
- Postojeća farma Uz Cetinu (I3) – Košute,
- Postojeća farma Trilj (I3) – Trilj,
- Postojeća farma uz naselje Voloder (I3) – Tijarica,
- Komunalno-servisna zona Trilj (K3) – Trilj,
- Poslovna zona Gubavica – Vedrine (K1) – Vedrine.

Posebno razgraničene gospodarske zone izvan naselja su:

- Gospodarska zona Bisko – sjever (I2,K3)- Bisko,
- Gospodarska zona Bisko – jug (I2, K3) - Bisko,
- Proizvodna zona Bisko-Vojnić (I1)- Bisko, Vojnić,
- Gospodarska zona Vojnić-Gardun (I1, I2) – Vojnić, Gardun,
- Gospodarska zona Čaporice – istok (I1, I2) – Čaporice,
- Gospodarska zona Čaporice – zapad (I1, I2) – Čaporice,
- Gospodarska zona Ugljane (I1, I2) – Ugljane,
- Gospodarska zona Vukini Doci (I2, K3) – Tijarica,
- Gospodarska zona Sveti Duh (I2, K3) – Tijarica,
- Proizvodna zona Voštane (I1) – Voštane,
- Postojeća farma Polje (I3) – Grab,
- Postojeća farma Vrabač (I3) – Vrabač,
- Postojeća farma Uz Sabljice (I3) – Tijarica,
- Komunalno-servisna zona Gardun (K3) – Gardun,
- Poslovna zona Vojnić (K1) – Vojnić,
- Poslovno-komunalno-servisna zona Kamensko-zapad (K2, K3)- Kamensko

- Poslovno-komunalno-servisna zona Kamensko-istok (K2, K3)-Kamensko.

Posebno razgraničene gospodarske zone –ugostiteljsko-turističke izvan naselja su:

- Turističko naselje Strmen Dolac (T2) – Vedrine,
- Ugostiteljsko-turistička zona Put Žlabine u funkciji športa, rekreacije i lova (T1, T2) - Voštane,
- Turističko naselje Gornje Voštane u funkciji športa, rekreacije i lova (T2) – Voštane.

Za realizaciju gospodarskih zona iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka obvezna je izrada urbanističkih planova uređenja sukladno kartografskom prikazu 4. Građevinska područja naselja, osim za postojeće farme – (I3), Gospodarsku zonu Čaporice – istok (I1,I2) i Proizvodnu zonu Voštane (I1).

Za Gospodarsku zonu Čaporice – istok (I1,I2) na snazi je Detaljni plan uređenja proizvodno-poslovne zone Čaporice po kojem se zona realizira.

Za Proizvodno-zanatsku zonu Trilj i Komunalno servisnu zonu Trilj (I1,I2,K3) obvezna je izrada zajedničkog Urbanističkog plana.

Proizvodna zona Voštane (I1) je izgrađena zona, dogradnja, rekonstrukcija i slično moguće sukladno Odredbama ovog Plana ili u skladu s potrebama tehnologije.

Postojeće farme (I3) mogu se dograđivati i rekonstruirati prema uvjetima propisanim u slijedećem stavku.

Građevine unutar gospodarskih zona proizvodne (I1, I2, I3) i poslovne (K1, K2, K3) namjene trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sa građenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m²;
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,4;
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 13,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci);
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi H/2 najmanja udaljenost do međe susjedne građevne čestice iznosi najmanje 3,0 m;
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

U ugostiteljsko-turističkim zonama Gornje Voštane(u funkciji športa, rekreacije i lova) i Strmen Dolac, te u zoni Put Žlabine (u funkciji športa, rekreacije i lova) moguće je planirati slijedeće sadržaje:

- smještajne kapacitete,
- manje ugostiteljske sadržaje,
- specijalizirane trgovačke sadržaje,
- zdravstvene sadržaje,

- sportske i rekreativne sadržaje i prateće prostore (zatvorene i otvorene terene, svlačionice, spremišta isl.)

Posebni uvjeti za zone Turističkog naselja Gornje Voštane (u funkciji športa, rekreacije i lova) i Strmen Dolac su:

- smještajni kapacitet zone Gornje Voštane je do 800 ležajeva, a zone Strmen Dolac je do 350 ležajeva ;
- minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren;
- koeficijent izgrađenosti zone ne računajući prirodni teren je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 0,8;
- maksimalna katnost građevina je P+1+Pk, odnosno maksimalna visina građevina je 8,7 m;
- moguće je planirati jednu centralnu građevinu čija maksimalna katnost iznosi Po+P+2+Pk, odnosno njena visina je 12,2m;
- moguće je planirati otvorene i zatvorene športske sadržaje po uvjetima iz članaka 59, 60, 61 i 62;
- obvezno planirati prateće rekreacijske sadržaje (balotište, putevi, trim staze, jahačke, biciklističke staze i sl.) a koje je potrebno urediti u skladu s okolnim prostorom;
- parkiranje vozila mora se rješavati posebno prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Posebni uvjeti za Ugostiteljsko-turističku zonu Put Žlabine (u funkciji športa, rekreacije i lova) su:

- smještajni kapacitet zone Put Žlabine je 1500 ležajeva ;
- minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren;
- na 70% površine zone koja nije prirodni teren obveza je izgradnja hotela;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice hotela je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 1,0;
- maksimalna katnost hotela je Po+P+3+Pk, odnosno maksimalna visina 15,2m;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice namjene turističko naselje je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 0,8;
- maksimalna katnost građevina turističkog naselja je P+1+Pk, odnosno maksimalna visina građevina je 8,7 m;
- u okviru namjene turističko naselje moguće je planirati jednu centralnu građevinu čija maksimalna katnost iznosi Po+P+2+Pk, odnosno njena maksimalna visina iznosi 12,2m;
- moguće je planirati otvorene i zatvorene športske sadržaje po uvjetima iz članaka 59, 60, 61 i 62;
- obvezno planirati prateće rekreacijske sadržaje (balotište, putevi, trim staze, jahačke, biciklističke staze i sl.) a koje je potrebno urediti u skladu s okolnim prostorom;
- parkiranje vozila mora se rješavati posebno prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Oblikovanje građevina u ugostiteljsko-turističkim zonama iz stavka 4. ovog članka mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- korištenje građevinskih materijala karakterističnih za tu sredinu;
- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- krovništa građevina trebaju biti dvostrešna s nagibom 30-45⁰;
- tavan smještajnih građevina preporuča se koristiti kao spavaonice;
- najveća površina zemljišta pod pojedinačnom smještajnom građevinom je 80 m²;
- udaljenost između pojedinih smještajnih građevina treba biti najmanje 20 m;
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati;
- građevine se mogu graditi i kao montažne građevine tipske proizvodnje ukoliko zadovoljavaju navedene kriterije.

Članak 55.

Poslovne zone (K1,K2,K3) smještati uglavnom na izdvojenim područjima izvan naselja, kao npr. Kamensko-skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionskog terminala i sl. Uz trgovačke, skladišne i ostale poslovne građevine, mogu se smjestiti i radni pogoni čiste industrije.

U okviru navedenih zona, gdje se to pokaže najpovoljijim, moguć je smještaj poljoprivrednog centra u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava. U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

Članak 56.

U okviru predviđenih gospodarskih zona (I1, I2, I3, K1 i K2) moguć je i smještaj proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti vezanih za poljoprivredu i stočarstvo (farmi i sl.) prema posebnim ekološkim i tehnološkim zahtjevima, uz osiguranje minimalne udaljenosti od 30 metara od susjednih čestica.

Moguća je realizacija kompleksnih programa gospodarskih zona u kombinaciji s turističko ugostiteljskom namjenom (npr. farma konja, jahanje).

Članak 57.

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E)

Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještaju uz ležišta sirovina.

U okviru ovih zona moguć je smještaj samo pratećih sadržaja u funkciji eksploatacije tj. manjih pogona, upravnih zgrada, parkirališta i sl., uz ozelenjavanje rubnih dijelova područja.

Napuštena eksploatacijska polja potrebno je sanirati i ozelenjavati u skladu s posebnim propisima i načelima zaštite okoliša, a nova eksploatacijska polja moguće je otvarati u skladu s posebnim propisima, ovim planom, na udaljenosti ne manjoj od 1 km od građevinskih područja.

Članak 58.

Sadržaji **športa i rekreacije (R1, R2, R3)** planiraju se

- unutar površina naselja (mješovita namjena);
- u posebno razgraničenim zonama (u naselju i izvan naselja);

a koje su prikazane na grafičkom prikazu br. 4. «Granice građevinskih područja naselja» u mjerilu 1:5000. Gradnja športskih sadržaja obuhvaća otvorene i zatvorene športske sadržaje.

Članak 59.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) otvoreni i zatvoreni športski sadržaji mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama i na zajedničkim građevnim česticama (više različitih sportskih ili športsko-rekreacijskih sadržaja).

Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (teren, gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina (sadržaj) mogu zauzeti maksimalno 30% površine građevne čestice ($k_{ig}=0,3$).

Za zatvorene športske sadržaje minimalna površina građevinske čestice iznosi 400m², a otvoreni se grade prema posebnim propisima.

Izuzetno, kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenu urbanu strukturu, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta na javnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,7.

Članak 60.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m.

Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 6,0 m.

Članak 61.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m.

Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje H/2, gdje je H visina športske građevine mjereno od najniže točke konačno uređenog i zaravnatog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata.

Članak 62.

Prostornim planom određene su **posebno razgraničene zone za šport i/ili rekreaciju u naselju**:

- Rekreacijska zona Vrbice - Košute (R2);
- Rekreacijska zona Luke – Čaporice (R2 i R3);
- Rekreacijska zona Ugljane (R3).

Prostornim planom određene su i **posebno razgraničene zone za šport i/ili rekreaciju izvan naselja**:

- Rekreacijska zona uz Cetinu – Košute (R2);
- Rekreacijska zona Pod Gredom – Čaporice (R2);
- Rekreacijska zona Gaz (R3);
- Rekreacijska zona Velić (R3);
- Golf vježbalište uz Cetinu (R1).

Urbanistički plan uređenja obvezan je za sve zone športsko-rekreacijske namjene, osim za postojeću Rekreacijsku zonu Pod Gredom – Čaporice. Granice obuhvata urbanističkih planova uređenja prikazane su na kartografskom prikazu 4. Granice građevinskih područja.

Za golf vježbalište uz rijeku Cetinu (R1) obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja. Zbog blizine rijeke Cetine nije moguća gradnja smještajnih kapaciteta već samo klupskih i ugostiteljskih sadržaja maksimalne površine 100 m² i visine 4,0 m.

Zone športsko-rekreacijske namjene (R2, R3) namijenjene su uređenju športsko-rekreacijskih površina (otvorenih igrališta, tenis, pratećih rekreacijskih sadržaja, šetnica, parkova, igrališta, i sl.) sa mogućnošću gradnje građevina ugostiteljsko-turističkih namjena. Maksimalne visine građevina iznose 9,0 m, minimalne površine parcele od 1000 m². Turističko ugostiteljski sadržaji ne mogu imati više od 200 m² bruto razvijene površine.

Postojeća građevina stambeno-poslovne namjene na području Gaza zadržava se u postojećim gabaritima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 63.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine namijenjene upravi, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, predškolske i obrazovne (školske), kulturne, vjerske, administrativne, socijalne i dr.

Građevine društvene djelatnosti obuhvaćaju i sportsko-rekreacijske građevine koje se javljaju uz određene sadržaje (prvenstveno škole).

Članak 64.

Športske građevine, osim u posebnim zonama športa i rekreacije mogu se graditi i kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda.

Članak 65.

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja naselja pa je u drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Pošto je naselje Trilj novoustojeno sjedište gradskog područja, za njegovo gravitacijsko područje potrebno je organizirati i kompletirati ispostave županijskih službi, matični ured, tijela upravljanja kao i sudbenu vlast s pratećim službama.

Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja:

- ako se građevna čestica na kojoj će se graditi građevina nalazi uz već izgrađenu cestu ili drugu javno-prometnu površinu čiji je kolnik najmanje širine 5,0 metara, ili je za javno-prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- na građevnoj čestici potrebno je osigurati odgovarajući prostor za parkiranje vozila sukladno normativima iz članka 85.;
- udaljenost građevine od granice građevne čestice može iznositi minimalno $H/2$ (H =visina građevine od najniže točke konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata);
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m^2 , izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard;
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 1,5;
- maksimalna katnost građevine može iznositi najviše $P(S)+3$ (podrum ili suteren i tri etaže) , odnosno maksimalne visine 15,0 m.

Iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

Članak 66.

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevina druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) im može biti maksimalno 0,8 a koeficijent iskorištenosti (k_{is}) maksimalno 2,0.

Članak 67.

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Planira se standard od 20 polaznika u jednoj odvojenoj skupini, minimalno 5 m² neto izgrađenog prostora i 20 m² građevne čestice po djetetu.

Ukoliko se dječje ustanove grade u dijelu građevina druge namjene (pretežno stambene i stambeno-gospodarske građevine) tada je obvezno osigurati na građevnoj čestici zasebni prostor od najmanje 5,0 m² po djetetu (otvoreni dio građevne čestice) za boravak i igru djece na otvorenom.

Članak 68.

Osnovne škole

Prilikom projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se, pored zakonskih odredbi, i sljedeći okvirni standardi:

- površina građevine po jednom učeniku je 5 m²;
- veličina zemljišta za gradnju osnovne škole mora osigurati površinu za osnovnu građevinu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za otvorene športske terene, prostor za zelene površine i drugo;
- veličina građevne čestice, koja osigurava prostor za sadržaje iz prethodne alineje, određena je normativom od 30-50 m² po učeniku, računajući rad škole u dvije smjene. Iznimno, u već formiranim naseljima i gusto izgrađenim dijelovima naselja, normativ je 20-40 m² po učeniku.

Članak 69.

Za sadržaje javnih službi državne uprave, lokalne samouprave i uprave na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini, te za djelatnost ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

Članak 70.

Kod međunarodnih graničnih prijelaza nužno je osnivanje granične policije, carinskih ispostava.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 71.

Planom se određuje da koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava čine:

- građevine cestovnog prometa,
- građevine sustava veza,
- građevine vodoopskrbe i odvodnje, te uređenja bujica,
- građevine u sustavu energetike.

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Zasebna građevna čestica formira se za sve građevine (prometnice, trafostanice, vodospreme, prepumpne stanice, uređaj za pročišćavanje fekalne kanalizacije i dr.) prometnih i infrastrukturnih sustava.

Građevna čestica za pojedine sadržaje formira u odnosu na veličinu projektirane građevine u skladu s posebnim propisima.

Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

Građevine u sustavu infrastrukture ne smiju imati visinu veću od 6 m i ne mogu biti locirane na kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Cestovni promet

Članak 72.

Rješenje sustava cestovnog prometa u velikoj mjeri se oslanja na cjelovit i ranije provjereni model, koji je preinačen u skladu s ciljevima prostornog uređenja područja i, u međuvremenu, nastalim promjenama u korištenju prostora.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Članak 73.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica u naselju te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

Prioritetnim se smatra gradnja zaobilaznice naselja Trilj.

Moguća su manja odstupanja od predloženih trasa planiranih cesta ukoliko se nova rješenja pokažu kao prihvatljivija.

Članak 74.

Prostornim planom je utvrđeno da će cestovni promet imati primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu s obzirom na njegovu funkciju integriranja ostalih vidova prometa.

Postojeće dionice kategoriziranih cesta:

- državne ceste:
 - D220 Čvor Bisko(A1) – Čaporice (D60) - Trilj -GP Kamensko gr.R BiH
 - D 60 Brnaze (D1) – Trilj - Cista Provo – Imotski - GP Vinjani Gornji gr.R BiH
- županijske ceste:
 - 6082 Siverić (D33) - Vrlika - Ježević - Bajagić - Otok - Grab - D220
 - 6124 D60- Vojnić Sinjski
 - 6125 Voštane – D220
 - 6148 Trilj (D60) – Bisko (D62)
 - 6149 Trilj (D220)-Strmen Dolac - Ugljane (D60)
 - 6150 Ugljane (D60) – Blato na Cetini (D 62)
 - 6151 Ž6150- Nova Sela D62
 - 6154 G.Tijarica – D39
 - 6260 Dugopolje(D1) – D. Srijane – Blato na Cetini – Šestanovac (D39)
- lokalne ceste.

Članak 75.

Za sve planirane prometnice u kontaktu s građevinskim područjem i unutar građevinskog područja osigurani su koridori određenih širina (minimalno 10,0 m, a maksimalno 15,0 m) i ucrtani su na grafičkom prikazu br.4. "Građevinska područja" u mj. 1:5000.

Unutar minimalnih koridora planiranih cesta nije dozvoljena gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orjentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno utvrđivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi ceste sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni.

Članak 76.

Širine cestovnih građevina (poprečni presjeci cesta) u građevinskim područjima naselja iznose:

- državne i županijske ceste 20 m (min. 10,0 m);
- lokalne ceste 15 m (min 8,5 m);
- ostale ceste 10 m (min 5,5 m)

Širine cestovnih građevina mogu biti i manje od navedenih u skladu s posebnim propisima o javnim cestama.

Najmanja širina kolnika nerazvrstanih cesta u građevinskim područjima naselja iznosi:

- za jednosmjerni promet 3,0 m u izgrađenom dijelu građevinskog područja, a 4,0 m u neizgrađenom dijelu građevinskog područja;

- za dvosmjerni promet 5,5 m.

Članak 77.

Na postojećoj cestovnoj mreži državnog, županijskog i lokalnog značaja predviđeni su slijedeći zahvati:

- korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata trasa, prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće (proširenje profila cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.);
- modernizacija (asfaltiranje) preostalih važnijih lokalnih cesta sa tucaničkim kolnikom.

Članak 78.

Građevne čestice uz prometnice formiraju se od punog profila prometnice, a u skladu sa Zakonom o javnim cestama.

Na javnoj cesti i u njenom zemljišnom i zaštitnom pojasu zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove bez suglasnosti nadležne Uprave za ceste ako bi ti radovi mogli oštetiti javnu cestu, kao i ugrožavati ili ometati promet na njoj.

U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili raskrižja.

Ogradni zidovi građevinske parcele mogu se graditi na udaljenosti najmanje 3,0 m od zemljišnog pojasa županijske ceste i 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste.

Sva raskrižja se trebaju izvesti tako da vozilima omoguće sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 79.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti posebne uvjete nadležne uprave za ceste.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svijetle visine najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne čestice najmanje 3,0 m.

Članak 80.

Građevina se mora priključiti na prometnu površinu. Minimalna širina pristupne kolne ili kolno pješačke prometnice može iznositi 3,0 m u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja.

Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja, omogućava se:

- uređenje pristupa manje širine, ali ne manjeg od 2,0 m. Duljina takvog pristupa može iznositi maksimalno 100,0 m.
- udaljenost građevina od pristupnih nerazvrstanih prometnica može iznositi minimalno 1,0 m.

Građevna čestica može imati samo jedan kolni pristup ako se pristupa sa razvrstane prometnice.

Članak 81.

Priključak i prilaz na javnu cestu izvodi se na temelju prethodnog odobrenja nadležne uprave za ceste u postupku ishođenja lokacijske dozvole ili izrade dokumenta prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade.

Priključak i prilaz na ostale (nerazvrstane) ceste izvodi se na temelju prethodnog odobrenja tijela gradske uprave u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Članak 82.

Autobusna stajališta na dijelu županijskih i lokalnih cesta moraju se graditi izvan kolnika gdje je to moguće.

Ova odredba se odnosi i za lokalne ceste izvan građevinskog područja, te za lokalne ceste sa vrlo gustim prometom unutar građevinskih područja.

Članak 83.

Rekonstrukcijom postojećih državnih, županijskih i lokalnih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 84.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozeljenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Članak 85.

Promet u mirovanju se rješava gradnjom parkirališnih ili garažnih mjesta unutar građevinske čestice ili na posebnoj građevnoj čestici. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta/garaža, uglavnom u središnjim dijelovima naselja Trilj.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta/garaže na građevnoj čestici. Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog/garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju.

Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)	
Stanovanje	stambene građevine	1 PM/80 m ²	
Ugostiteljstvo i turizam	Restoran, kavana	1 PM/25 m ²	
	Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/15 m ²	
	Smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/80 m ² u naselju	
	Samački hoteli, pansioni	1 PM/100 m ²	
Trgovina i skladišta	Robna kuća, supermarket	1 PM na 25 m ² prodajne površine	
	Ostale trgovine	1 PM na 30 m ² prodajne površine	najmanje 2 PM
	Skladišta	1 PM na 100 m ²	
Poslovna i javna namjena	Banke, agencije, poslovnice (javni dio)	1 PM na 25 m ²	najmanje 2 PM
	Uredi i kancelarije	1 PM na 50 m ²	
Industrija i zanatstvo	Industrijski objekti	1 PM na 100 m ²	
	Zanatski objekti	1 PM na 50 m ²	
	Auto servis	1 PM na 25m ²	
Kultura, odgoj i obrazovanje	Dječji vrtići i jaslice	1 PM/80 m ²	
	Osnovne i srednje škole	1 PM/100 m ²	
	Instituti	1 PM/100 m ²	
	Kina, kazalište, dvorane za javne skupove	1 PM/100 m ²	
	Crkve	1 PM/50 m ²	
	Muzeji, galerije, biblioteke	1 PM/50 m ²	minimalno 4 PM, za muzeje 1PM za autobus
	Kongresne dvorane	1 PM/ 100 m ²	
Zdravstvo i socijalna skrb	Bolnice i klinike	1 PM/100 m ²	
	Ambulante, poliklinike, dom zdravlja	1 PM/50 m ²	
	Domovi za stare	1 PM/200 m ²	
Šport i rekreacija	Športski objekti otvoreni, bez gledališta	1 PM/250 m ² površine	
	Športski objekti zatvoreni, bez gledališta	1 PM/250 m ² površine	
	Športski objekti i igrališta s gledalištem	1 PM/100 m ²	
Komunalni i prometni sadržaji	Tržnice	1 PM/50m ² površine	
	Tehničko-tehnološke građevine	1 PM/100 m ²	minimalno 1PM
	Benzinske postaje	1 PM/25 m ²	
Terminalni putničkog prijevoza	Autobusni kolodvor		obvezan prometno – tehnološki projekt s izračunom potrebnog broja PM, posebno za: - stajalište (samo ukrcaj i iskrcaj), - kratkotrajno parkiranje (do 1 h), - dugotrajno parkiranje (preko 1 h).
Groblja			minimalno 10 PM

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta iz gornje tablice određen je u odnosu na građevinsku (brutto) površinu odgovarajućeg tipa građevine. U građevinsku (brutto)

površinu za izračun PM ne uračunava se površina garaže, jednonamjenska skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Pored zahtjeva o potrebnom broju parkirališnih mjesta potrebno je ispuniti i zahtjev o minimalnoj površini javnih parkirališta koja iznosi 20 m² po jednom PM bez prilaznih cesta, rampi i nogostupa.

Na javnim parkiralištima, od ukupnog broja parkirališnih mjesta, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila osoba sa smanjenom pokretljivošću. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo osoba sa smanjenom pokretljivošću.

Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

Na dijelovima grada gdje je izražen nedostatak parkirališta, a posebno u zonama visoke gustoće omogućava se uređenje parkirališta i gradnja zajedničkih podzemnih garaža na dijelovima građevnih čestica na kojima su izgrađene stambeno-poslovne građevine prema lokalnim prilikama.

Članak 86.

Iznimno je moguća gradnja garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina uz ispunjavanje slijedećih uvjeta:

- za pristup ishoditi odobrenje nadležnog tijela ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup
- maksimalna udaljenost do građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m, izuzetno u izgrađenim dijelovima građevinskih područja gdje prostorno nije moguće ostvariti prije navedeno moguće je odstupanje pri čemu treba utvrditi obvezu participacije investitora ovakvih građevina u izgradnji javnog parkirališta.
- minimalna udaljenost garaže od susjednih građevnih čestica iznosi H/2 i minimalno 5,0 m od pristupnog puta

Javne telekomunikacije

Članak 87.

U dijelu koji se odnosi na izgradnju TK vodova i mreža za proširenje kapaciteta prvenstveno je potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanje zauzimanja prostora za ovu namjenu.

Sustav prijenosa se planira u cjelini kao digitalni prijenosni sustav.

Za razvoj pokretne telekomunikacijske mreže omogućava se izgradnja osnovnih postaja koje mogu biti na samostojećim antenskim stupovima ili kao prihvatni na objektima. Potrebna visina samostojećih antenskih stupova proizlazi iz tehničkog rješenja, a maksimalno iznosi 70m. Samostojeći stupovi za bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju:

- na udaljenosti od minimalno 50,0 m od postojećih građevina, izvan zona stroge zaštite spomenika kulture i osobito vrijednih poljoprivrednih površina;
- bazne stanice postavljaju se na način da ne ugrožavaju krajolik.

Bazne stanice kao prihvatni na objektima ne smiju se postavljati na kulturnim dobrima.

Smještaj i broj baznih stanica određuje se sukladno potrebama razvoja telekomunikacijske mreže, u skladu sa ovim Odredbama i važećom zakonskom regulativom.

Koncesionari koji pružaju TK usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja (antena) gdje god je to moguće.

Članak 88.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Prostornog plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Članak 89.

Prostori za izgradnju poštanskih središta i ureda planirani su u područjima naselja (građevinska područja). Prioritetno je potrebno izvršiti rekonstrukciju prostora pošta u manjim naseljima.

Energetski sustav

Članak 90.

Područjem grada Trilja prolaze trase slijedećih dalekovoda:

- 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase; 68,6 km)
- 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase; 28,9 km)
- 110 kV HE Đale – Konjsko (ukupna dužina trase; 18,1 KM)
- 110 kV Kraljevac – Buško Blato

Sukladno Programu prostornog uređenja RH i Prostornom planu uređenja Splitsko dalmatinske županije na području grada Trilja planirane su trase dalekovoda:

- 2x400 kV Zagvozd – Konjsko
- 110 kV HE Đale- Kukuzovac
- 2x400kV Konjsko-TE Zaleđe(BiH)
- Uvod 110kV Đale-Kukuzovac u TS Trilj

Članak 91.

Povećanje vršnog opterećenja konzuma u perspektivi će zahtijevati rekonstrukciju trafostanice 35/10(20) kV "Trilj", odnosno u ovisnosti o dinamici prelaska sukladno razvojnim koncepcijama područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja pristupiti će izgradnji nove trafostanice 110/10(20) kV "Trilj", instalirane snage 2x20 MVA.

Članak 92.

Na području naselja Trilj, Košute i Vedrine obavezno je kabliranje elektroenergetske mreže. Kablovi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

Članak 93.

Prostor unutar koridora ispod samih vodiča dalekovoda rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U koridoru odnosno u prostoru kojeg zauzimaju koridori ispod samih vodiča dalekovoda ne mogu se, u pravilu, graditi nadzemni objekti..

Za građevine koje se planiraju graditi ili rekonstruirati u zaštitnom koridoru potrebno je ishoditi prethodne uvjete, mišljenja ili suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

U zaštitnom koridoru dalekovoda kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica obavezno je pridržavati se propisa i pravilnika iz elektroenergetike (posebno na pravilnike koji se odnose na izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova), zatim iz područja graditeljstva, te zaštite na radu i zaštite od požara. Preporuča se širina zaštitnih koridora ovisno o nazivnom naponu dalekovoda kako slijedi:

- za DV 10(20) kV 30 m;
- za DV 35 kV 40 m;
- za DV 110 kV 40m za postojeće, 50m za planirane;
- za DV 2x110 kV 50m za postojeće, 60m za planirane;
- za DV 220 kV 50m za postojeće, 70m za planirane;
- za DV 2x220 kV 60m za postojeće, 80m za planirane;
- za DV 400 kV 60m za postojeće, 100m za planirane;
- za DV 2x400 kV 70 m za postojeće, 120m za planirane;
- za sve TS 20/0,4 kV osigurati kamionski pristup.

Za građevine koje se planiraju graditi ili rekonstruirati u zaštitnom koridoru potrebno je ishoditi prethodne uvjete, mišljenja ili suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

U zaštitnom koridoru dalekovoda kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica obavezno je pridržavati se propisa i pravilnika iz elektroenergetike (posebno na pravilnike koji se odnose na izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova), zatim iz područja graditeljstva, te zaštite na radu i zaštite od požara.

Sve buduće stupne TS 10(20)/0,4 kV montirati na betonskim stupovima, a one na području naseljenih mjesta izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Mjesne TS 10(20)/0,4 kV koje su eventualno locirane u drugim građevinama treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, požar i slično).

Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih. Kod lociranja dalekovoda i postrojenja SN i VN izbjegavati terene na kojima borave veće skupine ljudi, te nesigurno i klizavo tlo, kao i upotreba zapaljivih građevinskih materijala.

Članak 94.

Sve trafostanice, osim stupnih, trebaju biti izvedene na zasebnim građevinskim parcelama, ako nisu planirane u sklopu drugih građevina.

Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.

Planom su predviđene minimalne građevinske parcele za planirane trafostanice:

- za trafostanicu 110/35, (20)kV – (cca 100x100m za otvorenu izvedbu), (cca60x60m za zatvorenu izvedbu) –3600 m² - 10000m²;
- za trafostanicu 35/10 (20)kV 1000 m²;
- za trafostanicu 10/04 kV površine 40 m².

Minimalna površina građevne čestice za transformatorsku stanicu je određena na način da su ispunjeni uvjeti o minimalnoj udaljenosti trafostanice 10(20)/0,4 kV od susjedne čestice:

- minimalna udaljenost trafostanice 10(20)/0,4 kV od susjedne čestice iznosi 3,0 m. kao i udaljenost transformatorske stanice od kolnika ceste koja iznosi najmanje 3,0 m.

Zaštitni prostor transformatorskih stanica treba iznositi najmanje 5,0 m od vanjske ograde stanice.

Korištenje i uređenje prostora unutar ovih koridora treba biti u skladu s posebnim propisima.

Koridori kroz šumska područja formiraju se prema najvećoj visini drveća, tako da u slučaju pada drvo ne dosegne vodiče.

Kod paralelnog vođenja s drugim infrastrukturnim građevinama moguće je preklapanje njihovih koridora uz nužnost prethodnog međusobnog usuglašavanja.

Za planirane zahvate unutar zaštitnog prostora transformatorskih i kablskih stanica, odnosno unutar zaštitnih koridora kabela i dalekovoda potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja od strane nadležne institucije.

Članak 95.

Za svaku postojeću i novoplaniranu građevinu mora biti osiguran priključak na elektro mrežu. Elektro mreža projektira se i izvodi sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima.

Članak 96.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevnim česticama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

Članak 97.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice.

Članak 98.

Sukladno PPSDŽ na području grada Trilja predviđeno je područje istraživanja mogućeg smještaja vjetroelektrana.

Prostornim planom utvrđuju se smjernice za određivanje vjetroelektrana:

- izvan zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode,
- izvan planiranih građevinskih područja, infrastrukturnih koridora, visokih šuma i poljoprivrednog zemljišta,
- izvan zona izloženih vizurama vrijednog krajolika,
- udaljiti zonu vjetroelektrana od naselja i drugih objekata najmanje 500 m, odnosno razina buke za najbliže objekte ne smije prelaziti 40dB(A).

Potrebno je:

- uskladiti smještaj vjetroelektrana u odnosu na telekomunikacijske uređaje (radio i TV-odašiljči, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji,
- voditi računa o odabiru veličine i boje lopatica i stupa o mogućoj vizualnoj degradaciji prostora,
- izraditi za karakteristične lokacije kompjutorsku vizualizaciju radi ocjene utjecaja vjetroelektrane na fizionomiju krajobraza.

Konačne lokacije vjetroelektrana odredit će se na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš.

Na području Grada Trilja predviđene su tri lokacije za vjetroelektrane. Lokacije prostora za istraživanje prikazane su u grafičkom dijelu Izmjena i dopuna, kartografski prikaz 2.3 Energetski sustav u mjerilu 1:25.000.

Članak 99.

U skladu sa Strategijom energetskog razvitka RH omogućava se i razvoj plinske mreže na području naselja.

Vodnogospodarski sustav

Članak 100.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Najmanja udaljenost građevine do ruba parcele iznosi 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvijetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže.

Članak 101.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Iznimno iz prethodnog stavka, vodoopskrba se na području izdvojenih zaseoka rješava prema mjesnim prilikama (kaptaze, gustirne, crpke i sl.).

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne puteve do građevinskih parcela.

Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima i uvjetima kojima su regulirane.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim parcelama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Odvodnja otpadnih voda

Članak 102.

Za sve objekte koji će se graditi na području Grada Trilja, na građevinskom području kao i izvan građevinskog područja određuje se da se:

- objekti veličine do 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi s priključkom na sabirne jame
- objekti koji imaju više od 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi na način da se dispozicija otpadnih voda navedenih objekata rješava izgradnjom adekvatnih uređaja za pročišćavanje

Članak 103.

Odvodnja otpadnih voda naselja Trilj će se rješavati zajedničkim kanalizacijskim sustavom na način da se otpadne vode središnjeg dijela naselja za koji već postoji kanalizacijska mreža, zajedno s otpadnim vodama iz novih dijelova prihvatiti obuhvatnim kolektorom i dovesti do uređaja za pročišćavanje.

Članak 104.

Otpadne vode će se nakon obrade na uređaju za pročišćavanje s biološkim ili fizikalno kemijskim stupnjem pročišćavanja, ispuštati u Cetinu nizvodno od Trilja.

Članak 105.

Kanalizacijski sustav potrebno je izgraditi i za naselja Košute i Vedrine, te je potrebno ispitati tehničku i ekonomsku opravdanost građenja autonomnog sustava ili će se naselja priključiti na kanalizacijski sustav Trilja s ispustom u Cetinu.

Članak 106.

Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne puteve.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevnih parcela, odnosno prostore namijenjene drugim građevinama, radi sprječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina.

Članak 107.

Odvodnju otpadnih voda manjih naselja u okolici grada Trilja potrebno je rješavati nezavisno od rješavanja odvodnje otpadnih voda samog gradskog središta i prigradskih naselja.

Eventualno spajanje na Triljski sustav ili zasebno rješavanje problema odvodnje otpadnih voda određivat će se na temelju preinvesticijskih analiza kojima će se dokazivati financijska isplativost pojedine varijante.

Za razliku od tih područja gdje se odvodnja rješava priključivanjem građevina i naselja na kanalizacijski sustav i odvodnja istih na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja, odvodnja izdvojenih naselja može se riješiti, u ovisnosti o veličini naselja, na dva načina:

- izgradnjom zasebnih sabirnih vodonepropusnih jama iz kojih bi se cjelokupni sadržaj praznio putem cisterni i odvezio na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja
- izgradnjom manjih mjesnih kanalizacijskih sustava s kontroliranom odvodnjom, pročišćavanjem u biološkim uređajima manjeg kapaciteta (kompaktna postrojenja) i upuštanjem u podzemlje. Stupanj pročišćavanja otpadnih voda propisivao bi se za svako naselje s obzirom na položaj istog u odnosu na zone sanitarne zaštite.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda naselja predmetnog područja.

Članak 108.

Na područjima gdje nema izgrađenih ili nisu projektirani kanalizacijski sustavi, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, do izgradnje sustava, rješavat će se izgradnjom vlastitih sabirnih jama. Prilikom izgradnje sabirnih jama potrebno je:

- da jama bude izvedena kao nepropusna za okolni teren;
- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice;
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 3,0 m;
- da joj se omogući kolni pristup radi čišćenja.

Članak 109.

Odvodnja oborinskih voda promatra se u odvojenom sustavu i u ovisnosti o položaju naselja, veličini naselja (slivnoj površini) i broju stanovnika. Sve oborinske vode koje mogu biti zauljene potrebno je prije dispozicije pročititi u separatoru ulja i masti.

Odvodnja otpadnih voda izdvojenih radnih zona planira se riješiti razdjelnim sustavom čime bi se zasebno tretirale oborinske i fekalne/otpadne vode.

Odvodnja oborinskih voda s takvih područja rješava se na način da se čiste oborinske vode s krovova poslovnih građevina mogu odmah upustiti u teren dok se oborinske vode s prometnica, parkirališta i manipulativnih površina moraju pročititi u separatoru ulja i masti prije konačne dispozicije.

Odvodnja fekalnih i "tehnoških" voda planira se riješiti izgradnjom sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. Do izgradnje takvih sustava odvodnju otpadnih voda potrebno je riješiti izgradnjom vodonepropusnih sabirnih jama, čiji će se cjelokupni sadržaj prazniti cisternama i odvoziti na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja. Dužnost svakog investitora je da svoje otpadne vode prije spoja na sabirnu jamu ili kanalizacijski sustav, pročisti do nivoa gradskih otpadnih voda.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda pojedine radne zone.

Uređenje voda i vodotoka

Članak 110.

U slučaju da dođe do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine ili poremećaja u vodnom režimu, zaštita od štetnog djelovanja rijeke Cetine, povremenih bujičnih vodotokova i oborinskih odvodnih kanala će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina na rijeci Cetini i ostalim vodotocima, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

Članak 111.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine:

- 10,0 - 20,0 m, odnosno u skladu sa provedenom komasacijom za rijeku Cetinu, nasipe, kanale i putnu mrežu melioracijskog sustava Sinjskog polja;
- 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra uz bulične vodotoke.

U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno i iznimno se inundacijski pojas može smanjit, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do Cetine, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na cesticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko - pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji. Osim toga, treba omogućiti siguran i blagovremen protok u vodotoku, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za vršnu protoku dobivenu kao rezultat obrade hidroloških mjerenja ili određenu primjenom neke od empirijskih metoda, a za onu vjerojatnost pojave koju odobre Hrvatske vode.

Članak 112.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste dovoljnih, dimenzija za nesmetano propuštanje mjerodavnih velikih protoka. Potrebno je predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta male propusne moći ili dotrajalog stanja. Na mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i si.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojeće betonske kinete, zidova ili obaloutvrde, odnosno kojim se neće poremetili postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U

samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjit, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacija prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

Prirodne vrijednosti

Članak 113.

Posebno vrijedni prirodni predjeli, koje je zaštićen u smislu Zakona o zaštiti prirode je: **Spomenik prirode, izvorište Grab, prirodno vrelo, značajni krajobraz**, potencijalno za vodoopskrbu, potrebno ga je zaštititi kao područje od veće prirodoslovne vrijednosti i omogućiti rekreacijske aktivnosti. Lokalitet ima krajobraznu vrijednost koja je dopunjena primjerima pučke arhitekture – mlinicama. Pošto je pritok Cetine Grab geološki i krajobrazno zanimljiv i vrijedan trebalo bi ga zaštititi u kategoriji značajni krajobraz.

U skladu s odredbama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije utvrđen je lokalitet kanjona rijeke Cetine kao lokalitet predložen za zaštitu kao zaštićeni dio prirode čiji se dio nalazi na području grada Trilja.

U ovom trenutku prema Zakonu o zaštiti prirode štiti se jedino **kanjon rijeke Cetine** kao **značajni krajobraz**, koji obuhvaća posljednjih nekoliko kilometara toka rijeke do ušća (od lokaliteta Tisne stine do ušća), te preventivno zaštićen dio od lokaliteta Tisne stine do brane akumulacije Prančević.

Kanjon je značajan geomorfološki fenomen, a ima i veliku krajobraznu vrijednost. Kategorija zaštite (značajni krajobraz) razmjerno je liberalna, te dopušta razmjerno širok dijapazon ljudskog djelovanja. Tu postoji mogućnost održivog turističkog i rekreacijskog korištenja, ugostiteljske djelatnosti, tradicijske poljoprivrede, gdje to dopušta teren, a i postojeće prometnice uklapaju se u uvjete zaštite. Granicama zaštite (prijedlog) uglavnom su izbjegnuta naselja, a izgradnja u većoj mjeri ne bi mogla biti dopuštena. U budućem upravljanju ovim područjem ne bi trebalo dolaziti do značajnijih konflikata i sukoba interesa

Zaštićeni dijelovi prirode, kao i evidentirani prikazani su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja.

Dijelovi područja Grada Trilja koji su obuhvaćeni Nacionalnom ekološkom mrežom su Rijeka Cetina s kanjonom, Sinjsko polje i Ruda. Ta područja prepoznata su kao Međunarodno važna područja za ptice i Važna područja za divlje svojte i stanišne tipove i označena su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja.

Članak 114.

Općenite mjere zaštite za prirodne vrijednosti predviđene za zaštitu:

- zabraniti sve radnje kojima se na zaštićenim prirodnim vrijednostima umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni;
- sukladno članku 38. i članku 127. Zakona o zaštiti prirode potrebno je ishoditi uvjete zaštite prirode;
- prije bilo kakvih zahvata potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja;
- u što većoj mjeri zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja;
- prirodne krajobrazne treba štiti od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih.

Na prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu, kao i na ekološki vrijednim područjima obvezno je provoditi odredbe, napatke i smjernice sadržane u dokumentu Nacionalna strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti te provoditi odredbe Zakona o zaštiti prirode.

Kulturno povijesna baština

Članak 115.

Kulturno povijesne vrijednosti i građevine, koje se štite na temelju Zakona o zaštiti kulturnih dobara, na području grada Trilja prikazana su na kartografskom prikazu 3.1. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1:25000.

Režimi zaštite utvrđeni su posebnim elaboratom izrađenim od strane Ministarstva kulture - Konzervatorskog odjela iz Splita, koji čini sastavni dio prostornog plana.

Članak 116.

Urbana cjelina na području obuhvata je grad Trilj.

Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara urbane cjeline:

- sanacija i održavanje u povijesnom kontinuitetu očuvane urbane matrice, mjerila i slike naselja, povijesne graditeljske strukture, posebno vrijednog objekata, te postojeće i očuvane povijesne parcelacije;
- sanacija i održavanje svake zgrade koja je sačuvala izvorna graditeljska obilježja;
- restauracija svake zgrade koja je neprimjerenim zahvatima većim dijelom ili potpuno izgubila obilježja kulturnog dobra;
- održavanje i uređenje neizgrađenih površina i pripadajuće urbane opreme, vodeći računa o njezinim autentičnim elementima, kao što su javna rasvjeta, hortikultura rješenja, uređivanje parcela te predvrtova;
- spriječavanje nadogradnje ili dogradnje pojedinih zgrada ili pak neprimjerenih adaptacija kojima se bitno mijenja izvorna arhitektonska zamisao;
- oblikovanja, budući da su dio autentičnog arhitektonskog rješenja i mjerodavni kao peta fasada u karakterističnoj slici naselja;
- nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;

Članak 117.

Ruralne cjeline većinom su zaseoci koji su unutar procesa mehaničke migracije i emigracije većim dijelom napuštena. Sačuvana su u više-manje izvornom stanju, što im daje spomenička obilježja. Zaštita ovih cjelina temelji se na očuvanju povijesne matrice naselja, njegove prostorne organizacije, smještaja u prirodnom okolišu, kao i na očuvanje tradicijske građevne strukture i karakteristične slike naselja.

Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara ruralnih cjelina:

- prilikom obnove sela potrebno je očuvati njihovu povijesnu matricu i tradicijski položaj bez širenja građevinskog područja prema plodnim poljima, uz zadržavanje zelenih cezura između pojedinih zaselaka;
- očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih zaselaka s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama (vrtovima) unutar naselja;
- predlaže se obnova porušenih kuća tipološkom rekonstrukcijom uz strogo definiranje njihove pravokutne tlocrtne dispozicije, katnosti (P i P+1), izgleda krovništva (dvostrešno), te upotrebu tradicijskih detalja (kamen, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari);
- tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda;

- ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina;
- povijesne građevine potrebno je obnavljati cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (vrtom, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.).
- raznim mjerama na razini lokalne zajednice poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća.

Članak 118.

Pojedinačna kulturna dobra

Zaštitom pojedinačnih kulturnih dobara obuhvaćene su registrirane, preventivno zaštićene ili evidentirane pojedinačne građevine ili građevinski sklopovi.

Za sanaciju i provođenje zaštitnih radova na ugroženim odnosno oštećenim kulturnim dobrima potrebno je izraditi odgovarajuću arhitektonsko-građevinsku dokumentaciju postojećeg stanja sa prijedlogom sanacije i obnove, a prema konzervatorskim uvjetima nadležne službe zaštite.

Nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, nadogradnji, preoblikovanju ili prenamjeni u sadržaje koji nisu primjereni karakteru građevine odnosno karakteru šireg okoliša, kao niti preparcelacija.

Nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata i materijala koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru objekta (PVC ili metalna stolarija, pokrov neprimjerenim crijepom i sl.), osim iznimno na onim građevinama u potezima ulica gdje su prizemlja javne namjene (lokali), a prema uvjetima izdanim od nadležnog konzervatorskog tijela.

Nije dopušteno uklanjanje objekata, čak niti u svrhu gradnje zamjenskih.

Građevni sklopovi koji su zaštićeni kao pojedinačno kulturno dobro uređuju se isključivo temeljem projekata, kojima prethode posebni uvjeti i prethodno odobrenje.

Za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Članak 119.

Mjere za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina

Sve povijesne građevine navedene u Popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja, sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni kontaktni prostor. Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti (crkve s vertikalom tornja ili preslice, tvrđave i sl.).

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije kojoj će po potrebi prethoditi konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) nadležnog konzervatorskog odjela. Za svaku

pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra (prema Popisu kulturnih dobara) kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije koja može uključivati metodu anastilozne, restauracije i tipološke rekonstrukcije ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

Članak 120.

Mjere zaštite povijesno memorijalnih područja i obilježja (grobља, spomen obilježja)

Vrijedne ambijentalne cjeline groblja, okružene kamenim zidovima, s očuvanim starim nadgrobničkim spomenicima klesanim u kamenu te zelenilom treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobničkih ploča. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Sve zahvate koji se odnose na obnovu i rekonstrukciju postojeće strukture groblja, moguće je rješavati uz posebne uvjete, odnosno prethodnu dozvolu Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Preporuča se da se stara likovno kvalitetna spomenička obilježja u slučaju preuređenja grobnica i zamjene novima, pohrane u zasebnom dijelu groblja koji se može urediti kao mali lapidarij.

Članak 121.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Registrirani ili preventivno zaštićeni arheološki lokaliteti označeni su približnom lokacijom na kartografskom prikazu 3.1. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1:25000.

Arheološki lokaliteti koji su istraženi ili potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora. Samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara.

Na dosad neistraženim arheološkim lokalitetima potrebno je provesti pokusna arheološka sondiranja, kako bi se mogle odrediti granice zaštite lokaliteta. Na svim rekognosciranim područjima prije građevinskih zahvata izgradnje infrastrukture ili drugih objekata, treba provesti arheološke istražne radove, sondiranja, radi utvrđivanja daljnjeg postupka. U postupku ishođenja lokacijske dozvole treba obaviti arheološka istraživanja. Ukoliko se prilikom izvođenja zemljanih radova naiđe na predmete ili nalaze arheološkog značenja, potrebno je radove odmah obustaviti, a o nalazu obavijestiti najbliži muzej ili Upravu za zaštitu kulturne baštine.

Članak 122.

Mjere zaštite etnološke baštine

Područja etnološke baštine uređivati revitaliziranjem tradicionalne mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno je vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, te je stoga potrebno promovirati tradicionalne elemente u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnoloških područja, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seoskim domaćinstvima).

Unutar područja etnološke baštine mogu biti uključena naselja morfološke, tipološke, strukturalne ili funkcionalne osobine tradicionalnog uređenja ruralnog prostora. Potrebno je uspostaviti posebne mehanizme nadzora građenja van građevinskih područja ili zona izgradnje u agrarnim područjima, te usmjeravati izgradnju građevina unutar područja tradicionalne izgradnje ruralnih naselja.

Kao mjera zaštite propisuje se obvezna izrada detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Preporuča se formiranje etnoparka na jednoj od očuvanih lokacija unutar područja etnološke baštine.

Područja posebnih ograničenja u prostoru

Članak 123.

Područja posebnih ograničenja u prostoru odnose na slijedeće površine i zone:

- osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz
- osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz
- točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza
- područje pojačane erozije (klizišta)
- vodozaštitnodručje
- vodotok I i II kategorije

Područja posebnih ograničenja u korištenju prikazana su na kartografskom prikazu 3.2. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju» u mji. 1:25000.

Članak 124.

Prirodni krajobraz kanjona Cetine potrebno je ne narušavati izgradnjom i sačuvati u prirodnom obliku.

Kultivirani krajobraz Sinjskog polja koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, potrebno je sačuvati od izgradnje jer zahtjeva trajnu rekultivaciju i ozelenjavanje.

Novi kvalitet potrebno je pridati krajoliku koji je u namjeni površina označen kao rekreacijska zona (golf), na način da se kultivira ozelenjavanjem, te uredi i reguliraju vodene površine (meandri rijeke) na način da bi mogle biti pogodne za šport i rekreaciju.

Članak 125.

Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza označavaju istaknute točke u prostoru. Na takvim mjestima moguće je podizati građevine propisane točkom 3.3.7. ovih odredbi.

Državna i županijska lovišta su određena prema lovnogospodarskim osnovama i izdanim koncesijama.

Zone sanitarne zaštite predstavljaju ograničenje u korištenju prostora na način da se u okviru utvrđenih zona (I i II) može graditi poštujući odredbe Odluke o zaštiti zona sanitarne zaštite izvorišta.

Rijeka Cetina mora zadržati karakteristike vodotoka II kategorije, a svi njeni pritoci karakteristike vodotoka I kategorije.

Članak 126.

Mjere zaštite prirode izvan granica građevinskog područja naselja

Planom se utvrđuju mjere zaštite prirode za gradnju izvan granica građevinskog područja naselja:

- u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja;
- prirodne i kultivirane krajobrazne treba štiti, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih;

- 4sa šumskog zemljišta i područja uz vodotoke smije se ukloniti nisko raslinje;
 - stabla viša od 4,00 m ne smiju se uklanjati, te se moraju poduzeti sve potrebne zaštitne mjere kako prilikom izvođenja radova ne bi došlo do njihovog oštećenja;
 - zabranjeno je ispuštanje i odlaganje svih vrsta otpada;
- zabranjeno je nasipavanje i odlaganje bilo kakvog materijala.

Mjere uređenja zemljišta

Članak 127.

Mjere uređenja zemljišta odnose se na očuvanje i unaprjeđenje krajobraznih vrijednosti prostora tj. na područja koja zahtijevaju:

- hidromelioraciju
- oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore

Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore odnosi se na područja velikih infrastrukturnih zahvata; gradnju auto i brzih cesta, vodoopskrbnih sustava, komunalnog deponija. U svrhu sprječavanja degradacije krajobraza, neophodna sanacija, rekultivacija ili ozelenjavanje zemljišta uz infrastrukturne koridore, ovisno o terenu na kojem se trase polažu.

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja (sanacija)

Članak 128.

Područja pod utjecajem erozije potrebno je pošumljavati.

Upotrebom pesticida posebno je ugroženo tlo u Sinjskom polju, gdje bi intenziviranje poljoprivredne proizvodnje moglo dovesti do nekontrolirane upotrebe. Stoga je upotrebu pesticida potrebno ograničiti i kontrolirati.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 129.

Grad Trilj nema riješen problem postupanja s otpadom. Postojeće odlagalište na području Kukuzovca je neuređeno i ima privremeni karakter. Sukladno postojećoj zakonskoj regulativi potrebno ga je sanirati te ga nakon sanacije odmah zatvoriti i napustiti.

Članak 130.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog dijela otpada, termička obrada ostatka organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka otpada nakon obrade) i potencijalne makrolokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom određeni su u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije.

Do konačne realizacije sustava, postupanja s otpadom tj. realizacije Centra za gospodarenje otpadom (CZGO) kojim se u cijelosti udovoljava svim aspektima zaštite okoliša te racionalno i gospodarski koristi otpad, postupno se vrši sanacija postojećih deponija (Kukuzovac).

Članak 131.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

- potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste;
- izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi ;
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom provoditi sukladno propisima.

Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 132.

Na području grada Trilja ne predviđa se razvoj djelatnosti i gradnja građevina što ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Članak 133.

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo, te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske građevine, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla,
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste;
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenja javnih otvorenih prostora.

Članak 134.

Zaštita voda

Zaštita voda od onečišćivanja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće vode i izvorima onečišćivanja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenja voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Izvori pitke vode su kraškog karaktera sa prihranjivanjem iz užeg i šireg zaleđa s brзом cirkulacijom kroz podzemlje te je potrebna posebna zaštita izvorišta i ukupnog sljeva. Izvorska voda je bakteriološki neispravna i zahtjeva obveznu dezinfekciju prije isporuke u vodoopskrbni sustav do potrošača.

Potrebna je zaštita zone izvorišta Grab te utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Za područje krša, kao priljevno područje (od podzemne vododjelnice do izvorišta), veličina i granice zona sanitarne zaštite te režim zaštite određuje se na temelju posebnih hidrogeoloških i hidroloških istraživanja kao i popisom mogućih zagađivača i procjenom opasnosti za zagađenje i izdašnost izvora.

U skladu sa zakonskim odredbama propisuju se mjere zaštite voda:

- kontrola (monitoring) kakvoće voda,
- zaštita od štetnog djelovanja voda,
- uklanjati izvore ili uzroke onečišćivanja voda, sprečavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastanka,
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećem izvorištu za opskrbu vodom
- u skladu s zakonskom regulativom djelovati na poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Na području grada Trilja slivno područje izvorišta vode za piće dijeli se na slijedeće zone sanitarne zaštite:

- I. zona zona strogog režima,
- II. zona zona strogog ograničenja,
- III. zona zona ograničenja i
- IV. zona zona šire zaštite.

Načini i mogućnosti uređenja i zaštite navedenih zona propisani su posebnim pravilnicima i člankom 225. Odluke o donošenju Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije (Sl. Gl. Br 1/03).

Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda

- zaštita svih vodotoka s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u planiranu vrstu vode utvrđene kategorije;
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama;
- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanja izvora onečišćenja;
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada;
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorištima za opskrbu vodom ;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima preljevnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija u more.

Članak 135.

Očuvanje čistoće zraka

- stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV),
- uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- zabrana proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač.

Članak 136.

Smanjenje prekomjerne buke

- sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke,
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju, pretvaranjem šire gradske zone u pješačku, izgradnjom obilaznice,

- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

Članak 137.

Mjere zaštite prirode

Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni su posebni dijelovi prirode. Kako bi se takvi dijelovi prirode mogli štitiiti potrebno je izraditi mjere zaštite koje ovisno o stupnju zaštite donosi nadležno tijelo uprave.

Mjere zaštite prirode na temelju Zakona o zaštiti prirode su:

- očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštita prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte, te zaštićeni minerali i fosili;
- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje, izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom, te osobito štitiiti područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada;
- očuvanje raznolikosti staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje livada i dr.);
- prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje, te planirati zahvat na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka;
- za područja predviđena za zaštitu, obveza je izrade stručnog obrazloženja ili stručne podloge, kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ili donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti ta se područja štite ovim odredbama;
- zabranjuju se sve radnje kojima se na prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih se predlaže zaštita;
- za zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode treba donijeti plan upravljanja i godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja i mjere zaštite;
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi;
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora;
- korištenje prirodnih dobara treba sukladno Zakonu o zaštiti prirode provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave;
- za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja;
- ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Grada Trilja treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05) i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 7/06), Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu (NN 89/07).
- zabranjuje se branje biljaka i njihovih dijelova prema u skladu s posebnim propisima,
- zabranjuje se rastjerivanje, hvatanje, držanje i ubijanje životinjskih svojti u skladu s posebnim propisima,

- na područjima gdje se nalaze visokovrijedne biljne svojte potrebno ih je zaštititi sukladno zakonskoj regulativi te ih uklanjati samo uz suglasnost tijela nadležnog za zaštitu prirode.

Mjere zaštite za područje ekološke mreže – međunarodno važna područja za ptice:

- regulirati lov i sprječavati krivolov;
- osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo;
- osigurati poticaje za načine košnje koji ne ugrožavaju kosce;
- hidrološka stabilizacija i smanjenje crpljenja prevelikih količina vode iz izvorišta rijeke Cetine.

Mjere zaštite za područje ekološke mreže – Važna područja za divlje svojte i stanišne tipove:

- pažljivo provoditi melioraciju;
- pažljivo provoditi regulaciju vodotoka;
- osigurati pročišćavanje otpadnih voda;
- prilagoditi rad HE zbog ublažavanja velikih dnevnih kolebanja vodostaja
- sprječavati zaraštavanje travnjaka;
- osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti;
- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju;
- osigurati povoljnu količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.);
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode
- zabrana gradnje objekata izvan naselja;
- ukloniti kalifornijsku pastrvu iz vodotoka krških polja.

Članak 138.

Zaštita od požara

Zbog rijetke izgradnje grad Trilj se ne smatra posebno ugroženom od požara, ali isprepletenost stambenih građevina sa neobrađenim poljoprivrednim zemljištem, šumskim površinama, lošom putnom mrežom i nedostatkom vodovodnih instalacija ovo područje se ipak može smatrati ugroženim od požara. Također je prisutna opasnost i od šumskih požara uzrokovanih dalekovodima obzirom da su izgrađeni na područjima šuma te postoji potencijalna opasnost od njihovih širenja i ugrožavanja stambenih građevina u naseljima.

Potrebno je donijeti Plan zaštite od požara za grad Trilj u skladu s posebnim propisima kojima se propisuju konkretne mjere zaštite od požara.

Urbanističke mreže zaštite od požara su one preventivnog karaktera.

Mjere zaštite od požara obuhvaćaju slijedeće:

- prilikom gradnje, izbjegavati gradnju zatvorenih blokova i omogućiti pristup vatrogasnim vozilima do pojedinih građevina; uz te građevine je obavezno osigurati površine za operativni rad vatrogasnih vozila;
- zoniranje tj. izdvajanjem i osiguranjem zaštitnih pojasa opasnih kompleksa;
- prilikom gradnje građevina treba smanjivati požarno opterećenje zone na način da se poboljša vatrootpornost svakog pojedinačnog objekta i provede zoniranje izvedbom građevina vatrootporne konstrukcije;
- zaštitu šumskih kompleksa koja se provodi zoniranjem tj. izdvajanjem i osiguranjem zaštitnih pojasa, prosjecima dovoljne širine i na optimalnim razmacima, te gradnjom pristupnih puteva za vatrogasne ekipe i jedinice civilne zaštite;
- označavanje i održavanje protupožarnih puteva prohodnim;
- izgraditi hidrantsku mrežu, sukladno uređenju zemljišta i planiranoj gradnji.

Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

U slučaju da će se u objektu stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno propisima koji reguliraju ovu problematiku.

Za složene građevine potrebno je izraditi «Prikaz predviđenih mjera zaštite od požara» iz kojeg će biti moguće ocijeniti odabrani sustav zaštite od požara.

Temeljne organizacijske postrojbe za zaštitu od požara su profesionalne postrojbe MUP-a i DVD-a koje organiziraju jedinice lokalne samouprave.

Članak 139.

Mjere sklanjanja stanovništva

Grad Trilj je dužan na svome teritoriju osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara.

Naselja Trilj, Vedrine i Košute su jedna cjelina i zajedno imaju preko 5000 stanovnika, spadaju u III stupanj ugroženosti. Pravilnikom je propisano da se naselja III stupnja ugroženosti, trebaju razdijeliti u jednu ili više zona u kojima se grade skloništa dopunske zaštite, te jednu ili više zona u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima.

Ostala naselja grada Trilja imaju manje od 2000 stanovnika za njih nije obvezna gradnja skloništa nego zaklona. Zbog pograničnog položaja grada, potrebna je detaljnija procjena ugroženosti i manjih naselja o čemu ovisi da li će se utvrditi obveza gradnje skloništa za ljude i materijalna dobra.

Detaljniji uvjeti za gradnju skloništa odredit će se urbanističkim planovima uređenja odnosno Planovima mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti za propisane planove.4

Članak 140.

Zaštita od potresa

Teritorij grada Trilja seizmički je aktivan (VIII i IX stupanj MCS ljestvice). Važeće seizmološke karte su nedovoljno precizne. Do izrade preciznijih karata zaštita se mora provoditi sukladno važećim kartama, propisima i normama.

9. MJERE PROVEDBE PLANA**Članak 141.**

Obuhvat izrade prostornih planova užih područja prikazan je u grafičkom dijelu na kartografskim prikazima br.3.3 Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite u mj. 1:25000 i 4.0 Građevinska područja naselja u mj. 1:5000.

9.1 Obveza izrade prostornih planova**Članak 142.**

Detaljniji planovi uređenja (urbanistički plan uređenja) obvezni su za dijelove slijedećih dijelova naselja:

Naselje	Naziv plana	Oznaka plana	Pretežita namjena	Približna površina obuhvata plana (ha)
Urbanistički planovi uređenja pretežito proizvodne namjene				
BISKO	Gospodarska zona Bisko-sjever	UPU 1.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	12,10
BISKO	Gospodarska zona Bisko-jug	UPU 2.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	22,20
BISKO VOJNIĆ	Proizvodna zona Bisko-Vojnić	UPU 3.	Industrijska namjena	4,10
VOJNIĆ GARDUN	Gospodarska zona Vojnić-Gradun	UPU 4.	Industrijsko-zanatska, komunalno-servisna namjena	14,50
KOŠUTE	Gospodarska zona Košute-Polje	UPU 5.	Zanatsko-trgovačka namjena	5,90
TRILJ	Gospodarska zona Trilj	UPU 6.	Industrijsko-zanatska, komunalno-servisna namjena	9,00
ČAPORICE	Gospodarska zona Čaporice-zapad	UPU 7.	Proizvodno-poslovna namjena	19,70
UGLJANE	Gospodarska zona Ugljane	UPU 8.	Proizvodno-poslovna namjena	20,60
TIJARICA	Gospodarska zona Vukini Doci	UPU 9.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	6,40
TIJARICA	Gospodarska zona Sveti Duh	UPU 10.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	12,20
Urbanistički planovi uređenja pretežito poslovne namjene				
KOŠUTE	Komunalno-servisna zona uz Cetinu	UPU 1.	Komunalno-servisna namjena	2,40
GARDUN	Komunalno-servisna zona Gardun	UPU 2.	Komunalno-servisna namjena	0,90
VOJNIĆ	Poslovna zona Vojnić	UPU 3.	Uslužna namjena	1,70
VEDRINE	Poslovna zona Gubavica	UPU 4.	Uslužna namjena	0,70
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko-zapad	UPU 5.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	6,90
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko-istok	UPU 6.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	17,00
Urbanistički planovi pretežito ugostiteljsko-turističke namjene				
VEDRINE	Turističko naselje Strmen Dolac	UPU 1.	Turističko naselje	8,90
VOŠTANE	Ugostiteljsko-turistička zona Put Žlabine u funkciji športa, rekreacije i lova	UPU 2.	Ugostiteljsko-turistička namjena	34,00
VOŠTANE	Turističko naselje Gornje Voštane u funkciji športa, rekreacije i lova	UPU 3.	Turističko naselje	18,0

Urbanistički planovi uređenja športsko-rekreacijske namjene				
KOŠUTE	Športska zona Vrbice	UPU 1.	Športska namjena	3,70
KOŠUTE	Športska zona uz Cetinu	UPU 2.	Športska namjena	2,60
ČAPORICE	Športsko-rekreacijska zona Luke	UPU 3.	Športsko-rekreacijska namjena	3,80
UGLJANE	Rekreacijska zona Ugljane	UPU 4.	Rekreacijska namjena	2,20
JABUKA, GRAB	Rekreacijska zona Gaz	UPU 5.	Rekreacijska namjena	6,20
VELIĆ	Rekreacijska zona Velić	UPU 6.	Rekreacijska namjena	0,50
KOŠUTE	Golf vježbalište uz Cetinu	UPU 7.	Golf vježbalište	60,00
Urbanistički planovi uređenja mješovite namjene				
KOŠUTE	Vrbice	UPU 1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	14,50
KOŠUTE	Balek	UPU 2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	10,40
KOŠUTE	Delonga	UPU 3.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	6,20
KOŠUTE	Podvornice	UPU 4.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	45,30
KOŠUTE, TRILJ	Gabričevići	UPU 5.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	20,50
TRILJ	Uz Polje	UPU 6.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	11,80
VEDRINE	Stupi-Duge njive	UPU 7.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	38,80
VEDRINE	Gubavica	UPU 8.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	9,00
VEDRINE	Strmen Dolac	UPU 9.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	8,90
GARDUN	Gardun	UPU 10.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	16,20
GARDUN	Vukas	UPU 11.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	2,80
GARDUN	Poviše Cetine	UPU 12.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	1,90
VOJNIĆ	Centar Vojnić	UPU 13.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	38,30
VOJNIĆ	Jerkovići	UPU 14.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	9,20
VOJNIĆ	Jurko	UPU 15.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	10,00
VOJNIĆ	Jurko-Dolci	UPU 16.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,80
BISKO	Gačići	UPU 17.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	7,30
BISKO	Dolci	UPU 18.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	13,00
BISKO	Škalje	UPU 19.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	27,90
BISKO	Kraj	UPU 20.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	8,30
ČAPORICE	Živaljići	UPU 21.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	6,00

ČAPORICE	Guvo-Varljic	UPU 22.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	15,40
ČAPORICE	Pavela	UPU 23.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	14,80
UGLJANE	Mudnići	UPU 24.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,70
UGLJANE	Centar	UPU 25.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	56,50
NOVA SELA	Centar - Sjever	UPU 26.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	16,70
NOVA SELA	Centar	UPU 27.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,80
NOVA SELA	Centar - Jug	UPU 28.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	2,00
VRABAČ	Vrdoljak	UPU 29.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	8,30
VRABAČ	Polje	UPU 30.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	27,90
VELIĆ	Velić - zapad	UPU 31.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	30,60
VELIĆ	Velić - istok	UPU 32.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	10,70
BUDIMIR	Pod Gradina	UPU 33.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	4,40
TIJARICA	Sablići	UPU 34.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	4,60
TIJARICA	Vukini Doci	UPU 35.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,30
TIJARICA	Pervani	UPU 36.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	7,30
KAMENSKO	Kamensko - zapad	UPU 37.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	15,00
KAMENSKO	Kamensko - istok	UPU 38.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	21,20

9.1.1 Smjernice za izradu obveznih urbanističkih planova uređenja

a) Urbanistički planovi uređenja

Članak 143.

Unutar izgrađenog dijela naselja Urbanističkim planom je potrebno je detaljnije razraditi uličnu mrežu i komunalnu infrastrukturu u naselju na način da se osigura kolna dostupnost minimalno do prostornih cjelina ujednačenih karakteristika uređenja i korištenja. Planirati novu regulaciju neizgrađenog građevinskog područja te uvjete za rekonstrukciju i zamjenu postojećih građevina i gradnju novih građevina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim u Izmjenama i dopunama. Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Izmjenama i dopunama.

Urbanistički planovi uređenja športskih zona obuhvaćaju potpuno neizgrađena područje. Unutar zone športa planirati gradnju novih športskih sadržaja u svrhu cjelovitog i organiziranog obavljanja športskih djelatnosti (športske škole, trening i pripreme športaša, organizacija takmičenja i sl.). Osim športskih sadržaja (športski tereni, borilišta, trim staze i dr.) mogu se novim građevinama, osigurati pomoćni prostori (garderobe, sanitarni čvorovi, spremišta sl.) i prostori za smještaj športaša.

U sklopu športske zone može se planirati građevina za športske, ugostiteljske sadržaje namjene na najviše 10% ukupne površine; promet i zelenilo u okviru zone mogu

zauzimati najviše 20%; preostali prostor namjenjuje se za gradnju otvorenih igrališta i drugih rekreacijskih površina. Visina ovih građevina može biti do najviše P+1.

Urbanistički planovi uređenja proizvodnih i poslovnih zona obuhvaćaju uglavnom potpuno neizgrađene dijelove. Kod utvrđivanja detaljne namjene površina i uređenja prostora za zonu na široj lokaciji potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na rješenje prometnica, osiguranja pristupnih cesta i rješenje priključka na glavnu prometnicu. U odnosu na ukupno površinu zone 60% treba planirati za osnovne sadržaje. Ostatak zone (40%) planirati za prateće sadržaje, manipulativne i zelene površine. Sadržaji koji zagađuju okolinu se isključuju.

Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja Bisko-jug obveza je 5% površine planirati za športsko-rekreacijske sadržaje.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim Izmjenama i dopunama.

Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Izmjenama i dopunama.

Urbanistički planovi uređenja ugostiteljsko-turističkih zona i ugostiteljsko-turističkih zona u funkciji športa, rekreacije i lova obuhvaćaju potpuno neizgrađena područja. Kod utvrđivanja detaljne namjene površina i uređenja prostora za zonu na široj lokaciji potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na rješenje prometnica, osiguranja pristupnih cesta i rješenje priključka na glavnu prometnicu.

Minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim Izmjenama i dopunama.

Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Izmjenama i dopunama.

b) Detaljni planovi uređenja

Članak 144.

Detaljni plan uređenja gospodarske zone Čaporice – istok je donesen i primjenjuje se, moguće ga je mijenjati i dopunjavati.

Članak 145.

Do izrade planova iz članka 142. moguća je gradnja novih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja i rekonstrukcija postojećih građevina sukladno odredbama ovog Plana.

Članak 146.

Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka **procjene utjecaja na okoliš** u skladu sa posebnim propisima.

9.2 Primjena posebnih razvojnih mjera i drugih mjera

Članak 147.

Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata;

- prije planiranja zahvata na građevnom području potrebna je izrada elaborata postojećeg zelenila te u slučaju potrebe uklanjanja određivanje kompenzacijskih uvjeta, odnosno vrijednosti zamjenskog zelenila;
- zelenilo I i II kategorije boniteta ne smije se uklanjati.

Članak 148.

U slučaju kad nije moguće provesti sanacijske ili druge kompenzacijske uvjete određuje se plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročene štete prirode sukladno posebnom zakonu, posebnim propisima i posebnim dokumentom Gradskog vijeća.

Članak 149.

Prilikom izgradnje planiranih građevina izvan stroge zaštite spomeničke baštine, omogućava se povećanje koeficijenta iskorištenosti građevne čestice do 10%, ukoliko investitor te građevine istovremeno izgradi građevine ili uredi površine javne namjene a koje nisu u funkciji njegove građevine.

Stavak 1. ovog članka ne može se primijeniti prilikom gradnje stambenih građevina i manjih zahvata, odnosno građevina manjih od 500 m² bruto ukupne površine.

Prostornim planom se kao posebnim razvojnim mjerama mogu utvrditi **gradski projekti** kao složene aktivnosti u uređenju prostora od osobitog interesa za Grad, u kojima se Grad javlja kao partner (sudionik u realizaciji) - javno privatno partnerstvo.

Gradski projekti odnose se na područja koja su obuhvaćena detaljnijom prostorno-planskom dokumentacijom i njihova realizacija temelji se na donošenju tih planova.

9.3 Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 150.

Dopuštena je rekonstrukcija građevine (legalno izgrađene) u smislu poboljšanja uvjeta života i rada, čija je namjena protivna namjeni utvrđenoj ovim Planom, a Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru se ne predviđa uređenje odnosno priprema tog zemljišta za izgradnju i uređenje.

Članak 151.

Neophodnim opsegom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada za stambene i stambeno-poslovne građevine smatra se:

- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih dijelova građevine u postojećim gabaritima,
- priključak na uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija instalacija,
- dogradnja sanitarnih prostorija uz postojeće stambene građevine u najvećoj površini od 12 m²,
- dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih ili pomoćnih prostora, tako da s postojećim ne prelazi ukupno 75 m² brutto razvijene površine i da se ne poveća broj stanova,
- adaptacija tavanog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor,
- postava novog krovišta,
- sanacija postojećih ograda i potpornih zidova.

Članak 152.

Neophodnim opsegom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada za građevine druge namjene smatra se:

- obnova i sanacija oštećenih i dotrajalih konstruktivnih dijelova građevina i krovišta,

- dogradnja sanitarija, garderoba, manjih spremišta i sl. do najviše 16 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² brutto izgrađene površine, odnosno do 5% ukupne brutto izgrađene površine za veće građevine,
- prenamjena i funkcionalna preinaka građevine pod uvjetom da nova namjena ne pogoršava stanje okoliša,
- dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija, te izmjena uređaja i instalacija ovisno o promjeni tehničkih rješenja,
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

Članak 153.

Iznimno, rekonstrukcija **postojećih građevina** sagrađenih u zaštitnim koridorima (cesta, bujica i sl.) moguća je isključivo unutar postojećeg gabarita.

Članak 154.

Nije dopuštena rekonstrukcija građevina koje svojim postojanjem ili upotrebom ugrožavaju okoliš iznad zakonom dopuštenih vrijednosti, ukoliko se rekonstrukcijom ne otklanjaju izvori negativnih utjecaja.

Članak 155.

Postojeće građevine (građevine sagrađene na temelju odobrenja za građenje ili koje imaju legalan status na temelju posebnog propisa) sagrađene u zaštitnim koridorima cesta, bujica ili dalekovoda, te u zaštitnim pojasevima cesta zadržati će se u prostoru. Dogradnja i povećanje gabarita takvih građevina nije dozvoljena.

9.4 Ostale mjere provedbe plana

Članak 156.

Građevine izgrađene do trenutka donošenja Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Trilja bez građevne dozvole, koje su sukladne namjeni utvrđenoj ovim Planom a ne udovoljavaju odredbama ovog Plana, mogu ishoditi odgovarajući akt za građenje ukoliko ispunjavaju slijedeće uvjete:

- visina građevina mora biti usklađena sa visinom za pojedine vrste građevina propisane odredbama ovog Plana;
- minimalna udaljenost građevine od granice građevne čestice je 3,0 m, što se odnosi i na udaljenost od pristupne prometnice;
- građevina mora imati neposredan kolni ili pješački pristup sukladno čl. 80. ovih Odredbi

Izmjenama i dopunama se određuje da će se za građevine izgrađene bez građevinske dozvole do trenutka donošenja Prostornog plana uređenja grada Trilja u okviru obuhvata urbanističkih planova uređenja, precizniji uvjeti o zadržavanju u prostoru propisati tim planovima.

Građevine čija je gradnja započeta (najmanje jedna nadzemna etaža) ili su izgrađene do trenutka donošenja Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Trilja mimo građevne dozvole, koje su sukladne namjeni utvrđenoj ovim Planom a ne udovoljavaju odredbama ovog Plana u pogledu udaljenosti od granica građevne čestice, mogu ishoditi odgovarajući akt za građenje ukoliko ispunjavaju ostale uvjete u Izmjenama i dopunama.

Članak 157.

Svi postupci za izdavanje odgovarajućih akata za građenje mogu se dovršiti sukladno Odredbama Prostornog plana po kojem su započeti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 158.

Danom stupanja na snagu ove Odluke ne primjenjuje se Odluka o donošenju Prostornog plana uređenja grada Trilja („Službeni glasnik grada Trilja“, broj 1/05).

Izmjene i dopune izrađene su u (5) izvornika ovjerenih pečatom Gradskog vijeća i potpisom predsjednika Gradskog vijeća.

Izvornici Izmjena i dopuna čuvaju se u dokumentaciji prostora.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od objave u „Službenom glasniku grada Trilja“.

Klasa: 350-02/08-01/3

Urbroj: 2175-05-01-08-01

Trilj, 30. listopada 2008. godine

**PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA:**

Petar Maroš